

VSEM BRALCEM ČESTITAMO

OB DNEVU REPUBLIKE

GLASNIK

GLASILO DELAVCEV ● INDUSTRIJSKEGA MONTAŽNEGA PODJETJA ● LJUBLJANA

DECEMBER 1979

ŠTEVILKA 12

LETO XIII.

OB 29. NOVEMBRU

29. novembra leta 1943 je bosansko mestoce Jajce sprejelo odposlanca II. zasedanja AVNOJ. Prišli so z vseh koncev okupirane domovine, po skrivnih in nevarnih poteh. Prišli so, da bi se dogovorili, kakšna bo usoda naših narodov po zlomu fašizma. Čeprav je takrat fašistični stroj še deloval s polno paro, je bilo vsem naprednim silam jasno, da je njegov konec že blizu. Hitler je mislil, da je jugoslovanske partizane že zbrisal z zemeljske oble, da je najmočnejše odporniško gibanje uspel zatreti. Sredi največje vojne vihre pa so se zbrali njegovi najuglednejši predstavniki, da bi se dogovorili, kako bodo dokončno osvobodili domovino in izvedli socialistično revolucijo.

Zasedanje je sprejelo najprej sklep o osvoboditvi celotnega ozemlja jugoslovanskih narodov in nato še sklepe o graditvi nove družbe v osvobojeni domovini. Pot do uresničitve sklepov ni bila lahka. Mili-joni so žrtvovali največ, kar so imeli, žrtvovali so svoja življenja. Po osvoboditvi so najrazličnejše sovražne sile poskušale, da bi ovirale in ustavile razvoj samoupravnega socializma. Veliko je bilo javnih po-

skusov, še več pa skritih. Velikokrat niso izbirali metod. Nekateri dolgo niso preboleli dejstva, da so z umazano igro med vojno izgubili položaje, ki so jih imeli prej.

Zgradili smo skupnost svobodnih ljudi. Toda ta svoboda ni takšna, da bi lahko vsakdo delal, kar bi hotel. Ta svoboda govori skozi ustavo in skozi zakon o združenem delu. Jasno je, da se pri ustvarjanju družbe, kakršna je naša, pojavljajo tudi posamezne pomanjkljivosti. Naša dolžnost je, da se borimo, da bi jih bilo vsak dan manj. To pa ne sme biti borba velikih fraz, ampak borba dejanj, borba dela, vsak na svojem področju, vsak na svojem delovnem mestu.

29. november imenujemo tudi rojstni dan naše Jugoslavije. Navada je, da se slavljencu ob rojstnem dnevu prinesejo darila. In kaj mi lahko damo naši skupnosti ob njenem rojstnem dnevu? Naj vsakdo premisli sam, če je izpolnil vse obveznosti, če je pošteno opravil vse naloge, ki mu jih je skupnost zaupala in to bo najlepše darilo za njen rojstni dan.

V TEJ ŠTEVILKI LAHKO PREBERETE:

- Na 6. redni seji se je sestala skupščina SOZD. Zapis s seje objavljamo na 2. strani.
- O svojem delu poročata TOZD Inženiring in sveta samoupravne delavske kontrole.
- Kako so se stabilizacijskih prizadevanj lotili v DO IKO lahko preberete na strani 4
- Kako živijo in delajo naši monterji na gradbišču Izolske bolnišnice lahko preberete na osrednjih straneh.
- Skrb za stanovanje je skrb za delavca. Kako ta vprašanja rešujejo v Idriji, smo napisali v članku na strani 5.
- Nekaj vprašanj smo nasuli ob letoš-

njem novoletnem programu, ki ni ravno skromen. Zapis preberite na strani 7.

- Predstavljamo vam tri delavce, ki so letos dopolnili trideset let dela v IMP.
- Obiskali smo Franca Ulanca, ki je s preprosto napravo skrajšal čas montaže kablov.
- Preberite tudi druge članke, so prav tako zanimivi!
- Pa še tole: V tej številki bi morali objaviti analizo poslovanja SOZD v letošnjih devetih mesecih. Ustrezna služba v DS SOZD, ki bi morala poročilo pripraviti, nam je sporočila, da ga nima, ker ji nekatere delovne organizacije niso posredovale potrebnih podatkov. Zakaj ne, lahko samo ugibamo.
- Prihodnja številka bo izšla pred novim letom. Zato prosimo sodelavce, da svoje prispevke oddajo najkasneje do 19. decembra.

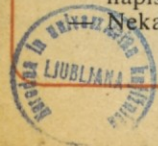
SILVESTROVANJE V FIESI

Tudi letos bo naš počitniški dom v Fiesi odprt za novoletne praznike. Silvestrovanje bo organizirano takole:

V soboto 29. 12. 1979 boste v domu kosili, zaključili pa boste z zajtrkom v sredo 2. 1. 1980. Celoten paket (4 penzioni in silvestrska večerja) bodo veljali za vsakega obiskovalca 1.100 din. Za otroke od 1 do 5. leta boste plačali 550 din, od 5 do 10 let pa 770 din. Kdor pa bi želel samo silvestrovati (prenočišče, silvestrska večerja, zajtrk in kosilo 1. 1. 1980.) pa bo moral plačati 600 din.

Samo pismene prijave sprejema do vključno 10. 12. 1979 Jožica Hren v kadrovska službi SOZD IMP, Ljubljana, Titova 37. Ob prijavi morate plačati 50% stroškov silvestrovanja: Za veselo razpoloženje na silvestrski večer bo poskrbljeno.

Vse informacije v zvezi s silvestrovanjem daje Jožica Hren (tel. 314-957).

SKUPŠČINA SOZD DOLOČILA PREDLOG

Delegati skupščine SOZD so se šestič sestali v sredo 7. novembra v sejni dvorani hotela Kompas v Ljubljani. Na dnevnem redu je bila razprava, določitev končnega predloga in razpis referenduma o osnovah plana IMP 1981—1985, temeljnem samoupravnem sporazumu o združevanju sredstev SOZD IMP; spremembah, dopolnitvah in čistopisu Samoupravnega sporazuma o združitvi v SOZD IMP; spremembah, dopolnitvah in čistopisu statuta SOZD IMP; o svojem delu je poročala Komisija za planiranje, prav tako tudi svet samoupravne delavske kontrole in pa TOZD Inženiring. Ker so delegati poročila slišali šele na skupščini, so se odločili, da jih obravnavajo kot informacijo, sprejeli pa jih bodo na prihodnji seji skupščine. Poročilo o delu TOZD Inženiring objavljamo v celoti v tej številki Glasnika.

Osnove plana IMP 1981—1985 je komisija za planiranje pri skupščini SOZD uskladila z vsemi pripombami in predlagala delegatom, da določijo predlog, ki ga bomo sprejemali na referendumu. Predlog se sestoji iz besedila, objavljenega v izredni številki Glasnika in dopolnitev, ki jih je komisija sprejela po obravnavi vseh pripomb iz javne razprave. Delegati skupščine so po daljši razpravi določili predlog osnovnega plana IMP 1981—1985. K besedilu, ki je že bilo objavljeno, dodajamo v celoti dopolnitve, ki so enakovredni sestavni del predloga.

2.1. Upošteva se tekst predloga objavljen v oktobrski izredni številki.

2.2. Upošteva se naslednje spremembe in dopolnitve teksta:

1. V točki 2.2.2. Sistem industrijska proizvodnja, točka 5, ki opredeljuje nosilce proizvodnega programa ARMATURE se vključi tudi TOZD — ITAK, tako da točka 5 glasi: »5. armature — Blisk, ITAK, HVA«.

2. v točki 2.2.2. Sistem industrijska proizvodnja, točka 13, ki opredeljuje nosilce proizvodnega programa ODLITKI IZ ŠIVE IN BARVASTE METALURGIJE, se dopolni tekst z besedico »nodularne in barvaste metalurgije«.

3. v točki 2.2.2.1. podsistem energetika je pri tiskanju izpadel tekst za program pod zap. št. 4 — črpalke in pod zap. št. 5 — armature, ki se ga vključi v že objavljen tekst te točke

4. v točki 2.3.3. Socialni cilji se v zvezi s počitniškimi domovi zamenja začetna beseda »zgradili« v besedo »pridobili«, tako da tretji socialni cilj dokončno glasi: »3. Pridobili bomo lastne počitniške zmogljivosti za 8 % članov kolektiva«

5. v točki 2.3.3. Socialni cilji, je prišlo do tiskovne napake, tako da pravilen tekst izza pomišljaja glasi: »Stalne dejavnosti delavcev TOZD«

6. točka 3.1. Interes med drugim vključuje tudi opredelitev minimalne akumulacije. Zaradi dveh seznamov investicijskih projektov v točki

3.3. je potrebno smiselno popraviti opredelitev minimalne akumulacije za nosilce inv. skupnega pomena, tako da zadnji odstavek interesa št. 2 glasi: »Zato je minimalna bruto akumulacija, ki je bodo dosegale TOZD, ki so nosilci investicijskih projektov skupnega pomena s področja energitike naslednja«

7. V točki 3.2. Potreba je opredelitev relativne udeležbe režije naslednja:

	montaž. dejav.	industr. dejav.	deja. posl. teh. st.	IMP skupaj
1. ind. posl. or.	1,00	1,00	1,00	1,00
2. PAOS	0,45	0,45	0,45	0,45
3. SEOP	0,40	0,40	0,40	0,40
4. apl. in sprem. razvoj	1,00	5,75	3,00	3,00
5. SFS in int. banka	4,00	4,50	5,60	4,20
6. prodaja in izvoz	4,50	4,00	10,00	4,00
7. nabava in uvoz	1,10	1,30	8,00	1,20
8. skladiščenje	3,40	3,60	—	3,50
9. avtopark	1,50	0,80	1,00	1,00
10. teh. operat. (tudi servis)	7,55	17,00	20,00	14,00
11. spl. kadr. in samouprav.	0,55	4,60	5,00	4,00
12. pravo	0,10	0,10	0,20	0,10
13. skupaj režija	28,55	43,90	54,65	36,85

8. v točki 3.2. Potrebe — je pri tiskanju izpadel tekst, ki zadeva tretji sklop izboljševanja pogojev dela in življenja in ga je treba upoštevati kot zad-

nji odstavek točke 3.2., ki glasi: »3. Urejenega zdravstvenega varstva za vse delavce z organiziranjem lastne zdravstvene dejavnosti (splošne in zobozdravstvene) v vseh večjih krajih oziroma koncentracijah zaposlenih delavcev IMP.«

9. v točki 3.3. Naloge — se iz seznama b) prioritetnega pomena »v seznam« a) skupnega pomena uvrsti TOZD ISO: novogradnja tovarna energetskih naprav

10. v točki 3.3. Naloge — se v seznamu a) skupnega pomena »v alineji poslovni objekti doda DS IKO Ljubljana in DS Livar Ivančna gorica

11. v točki 3.3. Naloge — se v seznamu b) prioritetnega pomena« uvrstita TOZD DVG in TOZD TIO

12. v točki 3.3. Naloge — se v seznamu b) prioritetnega pomena« dopolni tekst za investicijo TOZD LBK tako, da pravilno glasi: »TOZD LBK novogradnja livarne barvnih kovin«.

Iz javne razprave so delavci posredovali še nekatere spremembe in dopolnitve Temeljnega samoupravnega sporazuma o združevanju sredstev, medtem ko na besedilo Sporazuma o združitvi v SOZD in Statuta SOZD ni bilo pripomb. Na skupščini so dopolnitve Temeljnega samoupravnega sporazuma o združitvi v SOZD predlagali delegati iz Ivančne gorice. Skupščina je po daljši razpravi določila predloge vseh treh aktov s tem, da se v Temeljni sporazum o združevanju sredstev vnesejo še naslednje dopolnitve:

1. v 10. členu se za zadnjo alinejo doda nova alineja, ki glasi:

»— ureditev pogojev dela oz. zadostitev urba-

POROČILO O DELU SVETA SAMOUPRAVNE DELAVSKE KONTROLE

Svet samoupravne delavske kontrole se je do sedaj sestel šestkrat, od mojega zadnjega poročila, t. j. 10. 4. 1979, se je svet sestel še trikrat, kar pomeni, da smo od konstituiranja pa do danes imeli šest sej.

Udeležba:

Na vseh sejah smo bili sklepčni, kar pa ne pomeni, da je bila udeležba 100 %, nasprotno, dva delegata se praktično ne udeležujeta sej (Žerovnik — DO Klimat in Jenko Franc — DO Promont). Kljub večkratnemu opozorilu se stanje ni izboljšalo, zato smo na 6. seji sklenili obvestiti IO OOS, naj odpokliče ta dva delegata in naj izvolijo druga namesto njiju (558. čl. ZZD).

Aktivnost delegatov:

Delegati se vključujejo v razpravo tako, da delo poteka na principu del. sistema, s tem pa olajšujejo delo predsedniku.

Vsebina dela 4., 5. in 6. seje

Na 4. seji smo obravnavali pomembnost in učinkovitost dela Sveta samoupravne delavske kontrole, poudarjeno je bilo, da bo delo delavske kontrole tem bolj uspešno, če bomo dobili ustrezno pomoč od strokovnih služb, predvsem pa od družbenopolitičnih organizacij. Na isti seji smo izoblikovali program dela za 1. 1979 ter obravnavali izrabo sklada delovnega časa (redni delovni čas, nadure, pogodbe o delu).

5. redna seja

Ugotovitev, da sklep 3. seje ni realiziran, saj bi morale TOZD LSNL in TRATA poročati o reševanju sporne zadeve. Nadalje smo obravnavali:

— uresničevanje samoupravnih splošnih aktov v SOZD

— SS o združitvi v SOZD

— SS o združitvi v IB

— statut SOZD

— ter skladnost dela delovne skupnosti SOZD in Interne banke s samoupravnimi splošnimi akti

— in nazadnje dopis DO PMI Maribor o razporeditvi delavcev v počitniških domovih.

Iz priloženega gradiva je bilo razvidno, da se samoupravni akti sicer izvajajo, vendar ne v celoti, ker nastopajo še vedno težave, predvsem z registracijo SOZD pri gospodarskem sodišču, to se nanaša tudi na Interno banko. Naš sklep je bil urgirati pri Okrožnem gospodarskem sodišču. Nadalje smo sklenili opozoriti koordinacijski odbor za LO in družbeno samozaščito, ker še ni deloval, da se čim prej sestane in začne uresničevati 51., 52. in 53. člen statuta SOZD. Glede skladnosti dela DS SOZD s SSA je bistvenega pomena Samoupravni sporazum o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih med DS SOZD in TOZD, ker ta akt ni bil sprejet, smo posvetili tej točki več pozornosti.

Na 6. seji, kjer nam je tov. Čerin poročal, da ta Samoupravni sporazum še ni sprejet v naslednjih TOZD: TEN, ISO, Montaža Maribor, Inženirski biroji Maribor in celotna DO IZIP. Naš sklep je bil: vse omenjene TOZD in DO, ki še niso sprejele tega samoupravnega sporazuma, naj to store na prvih zborih delavcev. Na isti seji smo obravnavali poslovanje v 1. polovici leta 1979. Lotili smo se tudi nagrajevanja po delu v IMP in nazadnje še poslovanje OZD, ki pošiljajo svoje delavce na delo v Nemško demokratično republiko.

Na 6. redni seji skupščine SOZD so razpravljali:

Milan KERKEZ (Montaža Maribor), Igor BAJEC (ITAK), Zdravko NASTRAN (TRATA), Alojz KRAČUN (ISO), Marjan FRANK (IC), Anton ZALETEL (LSNL), Vinko TRATNIK (KM), Silvo BOŠTJANČIČ (MK), Štefan PREGELJ (OV), Anica ROVANŠEK (DS LIVAR), Bogomir HOFBAUER (DS LIVAR), Janez MIKLAVC (DS IZIP), Stanko KRUMPAK (DS SOZD), Alojz KOSI (Interna banka), Andrej NOVÓSELEC (TEN), Janez STANOVNIK (DS SOZD), Jurij ZAVEC (DS SOZD) in Aleš ČERIN (DS SOZD).

OSNOV PLANA IMP 1981 — 1985

nističnim zahtevam po presešitvi objektov»

2. v 51. členu se za besedami »... družbenopolitičnimi organizacijami« postavi vejica, za njo pa vrine beseda »društvi«, ostalo besedilo ostane nespremenjeno.

51. členu se doda nov drugi odstavek, ki glasi: »Dejavnosti iz prvega odstavka tega člena se financirajo neposredno na osnovi letnega programa dejavnosti, ki ga potrdi delavski svet SOZD«.

Delegati skupščine so nato sprejeli sklep o razpisu referendumov, ki bodo od 23. do 28. novembra. O osnovah plana IMP 1981—1985 bodo odločali delavci TOZD in delovnih skupnosti, o ostalih aktih pa samo delavci TOZD. Sklep o razpisu referendumov morajo sprejeti delavski sveti TOZD oz. delovnih skupnosti. Skupščina je za-

radi usklajene izvedbe referendumov imenovala volilno komisijo SOZD, ki jo sestavljajo po en delegat iz vsake delovne organizacije. Tej volilni komisiji so dolžne, takoj po ugotovitvi izida referenduma, poslati poročilo volilne komisije TOZD oz. DS. Poročilo mora vsebovati naslednje podatke za vsak akt posebej:

- število delavcev TOZD (DS), ki so imeli na referendumu pravico glasovati
- število oddanih glasovnic in število delavcev, ki niso glasovali
- število neveljavnih glasovnic
- število vseh glasovnic »za« in število vseh glasovnic »proti« (vsi podatki naj bodo izraženi tudi v odstotkih).

O delu sveta samoupravne delavske kontrole je

poročal njegov predsednik Andrej Novoselec, ki se je na začetku sicer nekoliko začudil stališču delegatov, da poročila ne bodo sprejeli, ker ni bilo priloženo gradivo za sejo. Na ta »običaj« ga ni nihče prej opozoril! Poročilo objavljamo v celoti kot samostojen članek.

Z razpravo ob tem poročilu se je končala 6. redna seja skupščine SOZD. Ob tej seji velja omeniti še nekaj, česar doslej skoraj nismo bili vajeni. Delegati običajno niso razpravljali, tokrat je bilo drugače. Razprava je nekajkrat postajala že kar žolčna. Bolj ali manj utemeljene pripombe, predloge in mišljenja delegatov bomo morali sprejeti kot dejstvo, ki ga ni mogoče odpraviti s togimi stališči in nekonstruktivno polemiko.

T. ŠTRUS

POROČILO O DELU TOZD INŽENIRING IZVOZ — UVOZ

1.

Delegatom skupščine smo pripravili predhodno poročilo o delovanju TOZD Inženiring, zato ker je ta organizacija skupnega pomena, ki deluje predvsem kot »plasmanska« prodajna organizacija. Naloge izvršuje v sodelovanju in ob dogovorih s TOZD in DO v IMP predvsem na področju kompleksnih, investicijskih ter zunanjetrgovinskih poslov. Pri tem, ko predstavlja IMP v določenih poslih, je v svojem nastopanju zelo eksponirana in soodvisna organizacija — zato se v njenem delovanju često odražajo tudi notranji problemi IMP (zlasti v poslovnih navadah, pripravljenosti za sodelovanje, organiziranosti in nastopanju subjektivnih dejavnikov ter podobno). Delo Inženiringa mora poznati skupščina IMP, zato podajam kratko poročilo in pripominjam, da je bila dejavnost TOZD Inženiring večkrat obravnavana na problemskih konferencah ZK, razgovorih med TOZD in DO v sistemu IMP, kakor tudi na več kolegijskih sejah. Specifični položaj in dejavnost Inženiringa, skratka kaj je, je opredeljen v vrsti samoupravnih splošnih aktov v SOZD IMP.

2.

Nekaj besed o tem, kaj dela TOZD Inženiring v letu 1979.

Pomembne so tri vrste področja dejavnosti in sicer investicijska dela doma in v tujini, delo v jugoslovanskih predstavništvih in izvoz-uvoz.

2.1. Za investicijska dela v inozemstvu so bile sklenjene pogodbe in skupni vrednosti 33 milijonov dolarjev v Iraku. Razen tega so strokovne službe v sodelovanju s TOZD izdelale ponudbe za razne objekte v skupni vrednosti 139 mio dolarjev. Gre za posle, ki jih ponuja IMP sam ali v povezavi z drugimi partnerji v Iraku, Alžiru, Tanzaniji, Libiji in NDR. Ocena letos dokončanih objektov in poslov je bila zelo ugodna s strani iraških investitorjev na KOL-6. Pri obdelavi poslov na drugih tržiščih bo potrebna večja prodornost sektorja za investicijska dela. Na jugoslovanskem tržišču je bilo planiranih investicijskih poslov za 330 mio din, v 9 mesecih pa dobljenih za 567 mio din in sicer za industrijske objekte, plinovod, bolnišnice, bančne in poslovne zgradbe, energetske objekte in kulturni dom Ivana Cankarja. Izvajalci so pretežno ljubljanski TOZD, zato bo v bodoče potrebno v večji meri pritegniti TOZD iz drugih področij, zlasti če jim bo sedanja dobra konjunktura upadla. Pri pridobivanju poslov moramo vse bolj računati na konkurenco, na primernost cen, rokov in zlasti na finančne aranžmaje, ki jih zahtevajo bodoči investitorji pred oddajo del.

Služba za nadzor opravlja svoje delo na objektih v skupni vrednosti 915 mio din in je do 30. 9. zaključila obračune za 480 mio din.

2.2. Predstavništva IMP v Jugoslaviji pokrivajo in obdelujejo skupaj s komercialnimi službami TOZD in DO praktično vsa področja. V svojem nastopu delujejo koordinirano s proizvodnimi TOZD, na mesečnih sestankih pa obravnavajo naši predstavniki komercialno problematiko z ustreznimi komercialnimi službami TOZD in DO. Predstavniška mreža ima planirano prodajo proizvodov IMP za 617 mio din, v devetih mesecih znaša realizacija poslov 76 %. Predstavniki DO Klima

Celje, ki se že povezujejo s predstavništvu IMP, imajo za 156 mio din planiranih poslov, ki so jih realizirali do danes 83 %. Za delo predstavniške mreže je TOZD Inženiring predložil vsem DO zasnovo in načela za enotnejši komercialni nastop SOZD IMP, ki ga namerava uredniti TOZD Inženiring. Predstavništva naj bodo v pravem smislu predstavništva IMP, ki zastopajo poslovne interese IMP in vseh TOZD ter DO od akvizicije do plansko dogovorjenih prodaj. Merilo za njihovo dejavnost zato ne bi smelo biti osnovano le na sklenjenih poslih. V letošnjem letu so bile opravljene prostorske ureditve in združitve s sodelavci DO Klima, ter vložena sredstva v nove poslovne prostore v Ljubljani in Skopju, v teku je osnovanje predstavništva v Črni gori.

2.3. Izvoz-uvoz:

Blagovni izvoz neposredno prek izvoznega sektorja je znašal 38 mio din, blagovni uvoz pa 79 mio din v 9 mesecih. Pri blagovnem izvozu ni všteti deleži KOL. Največji izvoznik je DO LIVAR z 21,7 mio din, IKO 8,5 mio din in TEN 7,6 mio din. Kar zadeva uvoz, odpade največji delež na DO IKO, EMOND, PROMONT in KLIMAT. Ocenjujemo, da je v IMP še premalo izvoza proizvodov in opreme in da razmerje med izvozom in uvozom ni zadovoljivo. Pri uvozu ima IMP specifične probleme, kar zadeva redno oskrbo z reprovizivnimi in opremo, ker so se v teku leta menjali kriteriji za zunanjetrgovinsko poslovanje pri SISEOT. Poseben problem predstavlja sistem režimov in sporazumevanje v grupacijah v jugoslovanskem merilu, kakor tudi vprašanje primernih izvoznih stimulacij, ki tudi ne prispeva k trajnejšemu in povečanemu obsegu izvoza. Razvoj IMP v bodoče bo terjal stalen in povečan izvoz blaga in storitev, boljše poznavanje tujih trgov in izvoznih možnosti, pa tudi večjo pripravljenost, konkurenčne cene in roke za izvoz.

3.

Podal bom nekaj podatkov, kako posluje TOZD Inženiring.

Letos planirani plan prihodka znaša 40,3 mio din, 9-mesečna realizacija znaša 33,2 mio din ali 82 % plana za leto 1979. V Inženiringu je bilo poprečno zaposlenih 108 delavcev.

Ob primerjavi letošnjega tričetrtletnega obdobja z lanskim, ugotavljamo, da se je celotni prihodek TOZD povečal za 2-krat, prav tako tudi dohodek in čisti dohodek, neto poslovni sklad in amortizacija pa še za večkrat. Število zaposlenih se je zvišalo za 14 %. Razveseljivo je tudi, da je dohodek naraščal hitreje kot celotni prihodek. V tem času je lahko ocena poslovnega rezultata pozitivna, takšen trend se kaže tudi vnaprej, ko se z večanjem poslov, posebno na investicijskem področju, ustrezno povečuje dohodek. Kadrovske je Inženiring še vedno deficitaren v nekaterih službah, vendar trdnješi. Tudi prostorska stiska je bila sredi letošnjega leta zaenkrat rešena. Pomembno je zlasti dejstvo, da se sodelovanje s TOZD in DO širi in teče ob korektnem in objektivnem reševanju medsebojnih problemov, čeprav bo nekatera vprašanja (npr. medsebojno poračunavanje storitev, pretok poslovnih informacij) treba rešiti z večjo zavzetostjo in odgovornostjo.

V teh številkih sem poskusil dati prehodno oceno de-

lovanja in poslovanja TOZD Inženiring, na razpolago pa so vam podrobnejši podatki v mesečnih poročilih in tabelarnih prikazih TOZD Inženiringa.

4

Kje so in katere so najbolj pomembne naloge za boljše poslovanje inženiringa. Naloge Inženiringa in organiziranost Inženiringa lahko rešujemo v poslovnem sistemu IMP ob sodelovanju vseh zainteresiranih TOZD in DO, kakor tudi SOZD v procesu razvoja tega TOZD. Ob splošnih samoupravnih aktih in zakonskih predpisih so podane osnove za delo Inženiringa. Prav tako je treba izhajati iz dosedanjih izkušenj, ocen in stališč, pri čemer so pomembna tudi izhodišča problemskih konferenc ZK IMP.

Boljše delo Inženiringa in rešitve, kako je potrebno iskati tako znotraj delovnega kolektiva, v okviru TOZD in v celotnem IMP.

— Delovanje sveta Inženiringa bo pomenilo večjo koordinacijo poslov in boljše urejanje medsebojnih odnosov med TOZD Inženiring in ostalimi TOZD.

— V besedilu osnutkov Temeljnega samoupravnega sporazuma o združevanju sredstev ter dopolnitvah Samoupravnega sporazuma o združitvi v SOZD je podrobneje opredeljena vloga Inženiringa glede na dotedanje izkušnje, kakor tudi podana možnost za nastop IMP s finančnimi sredstvi ob prevzemanju poslov. Oba sporazuma predstavljata osnovo za boljše delo.

— Kakovost poslovanja in prodornost pri pridobivanju poslov se mora povečati, posebno v času, ko sprejemamo plan 81—85, kjer so izvozne naloge močno povečane. To terja tudi ustrezno kadrovske in prostorske povečanje TOZD.

— Pri organizaciji ZT dejavnosti je potrebno zagotoviti večje sodelovanje s komercialnimi službami DO in TOZD, povezovalne z drugimi organizacijami za zunanjetrgovinski promet blaga in storitev, izpeljati regionalno obdelavo tržišč ter razmejiti operativno strokovno komercialno od tehničnih služb.

— V delovanju predstavništev začnemo uveljavljati nove koncepcije in enotnejšo prodajno politiko. To terja dogovarjanje in usklajevanje planov, usklajevanje naših prodajnih pogojev in sklepanje samoupravnih sporazumov ter dohodkovno povezovalne tudi z montažerji in ne le s trgovinskimi organizacijami. Zato je potrebno v Inženiringu utrditi marketinško in propagandno-informativno službo.

— Investicijska dejavnost: kakovostne in konkurenčne ponudbe za kompleksne posle bo možno dati ob boljšem sodelovanju komercialnih služb ter usklajenih normativih in kalkulacijah. Sodelovanje med partnerji — TOZD pri kompleksnih poslih se bo v bodoče moralo organizirati samo na osnovi dohodkovnih odnosov.

— In ne nazadnje, tudi pri inženiringih bomo morali bolj smelo stopati v višje oblike in širše nudenje naših organizacijskih, tehničnih, tehnoloških in ekonomskih storitev, vključno s consulting inženiring. Na tem področju bo potrebno širše povezovalne z ustreznimi organizacijami doma in v tujini.

J. MIKLAVC

STABILIZACIJSKA PRIZADEVANJA V DO IKO LJUBLJANA

TOZD TRATA

Analiza poslovanja v 6 mesecih letošnjega leta je pokazala, da se v delovni organizaciji IKO pri izvrševanju planskih nalog nismo v celoti obnašali skladno s planskimi predvidevanji. Prav posebno zaskrbljujoči rezultati dela so bili v temeljni organizaciji Trata, ki so kazali na to, da je nujno potrebno izoblikovati ukrepe za izboljšanje gospodarske situacije.

Na osnovi teh ugotovitev je strokovni kolegij delovne organizacije in delavski svet temeljne organizacije analiziral obstoječo situacijo in je bila v ta namen imenovana posebna komisija z nalogo, da izdelata program stabilizacije in da skrbi za njegovo uresničitev. Komisija je po proučevanju nastale situacije prišla do zaključka, da se program stabilizacije ne da izdelati po znanih konceptih, temveč da mora izhajati iz konkretnih razmer, ki so nastale v temeljni organizaciji ter so vplivale na poslabšanje rezultatov dela. Komisija je predlog programa stabilizacije dostavila delavskemu svetu TOZD Trata v predvidenem roku.

Program je bil vsestransko obravnavan na političnem aktivu in na delavskem svetu ter sprejet. S položajem v temeljni organizaciji je bil seznanjen celotni kolektiv, ki je prevzel obvezo za njegovo uresničitev.

Delovni človek — izhodišče za uspešno realizacijo programa stabilizacije

Program stabilizacije se je obrnil celotnemu kolektivu, njegovi organizaciji dela, izkoriščanju delovnega časa, odnosu do delovnih sredstev, medsebojnih odnosov, analizirane so bile naloge vsake organizacijske enote, obnašanje pri nabavi materiala, spoštovanje predvidenih finančnih tokov, itd., kakor tudi nadaljnji programski usmeritvi.

Pristopilo se je k realizaciji programa stabilizacije, njegovo izvajanje nenehno spremlja komisija, ki pri narekovani proizvodni situaciji izoblikuje ukrepe in jih usmerja v duhu stabilizacijskih prizadevanj.

Zaloge materiala

Skozi celotno prvo polletje so prekomerne zaloge zmanjševale likvidnost temeljne organizacije Trata. Zato je program predvideval določene ukrepe na zmanjšanju zalog. V ta namen so delavci nabavnega oddelka podvzeli posebne zadolžitve.

Spremembe v organizaciji dela

Stabilizacijski ukrepi so predvidevali, da se nujno začno odpravljati vrzeli v organizaciji dela, opredeljene so bile planske zadolžitve za vsako organizacijsko enoto, iz številčno močnih serij se je prešlo v proizvodni proces na optimalnejše serije, ki so bile prilagojene kapacitetam in ki so ugodneje vplivale na obračanje materialov in izvrševanje planskih nalog. Te spremembe pa so po gojevale določene kadrovske premike.

Kadrovske spremembe

Komisija se je zavedala, da drugi način dela pojuje, da se izvršijo določeni kadrovske premike in prerazporeditve. Na osnovi teh ugotovitev se je v stabilizacijska prizadevanja vključila tudi komisija za delovna razmerja. Res je, da so mogoče prerazporeditve kadrov včasih boleč ukrep, vendar je tukaj bil v ospredju širši interes, interes delavcev in eksistenca proizvodnega programa na trgu.

Rezultati stabilizacijskih prizadevanj

Odgovor na ta stabilizacijska prizadevanja je dal celotni kolektiv s tem, ko je program stabilizacije osvojil in s kontinuiranim delom, ob boljši or-

ganizaciji dela, dosegel intenzivnejše izkoriščanje delovnega časa, je pravzaprav ekonomiziral samega sebe, svoje delo in svoj odnos do delovnih sredstev in temeljne organizacije kot celote.

V šestih mesecih je znašala realizacija 180,441.674 din, v petih mesecih (6—11) oz. v tretjem kvartalu in oktobru ter novembru pa ca. 226,967.253 din. V prvem polletju je temeljna organizacija samo pri Interni banki imela za ca. 36,000.000 din kredita, tako da ji je konec oktobra ostalo še 9,000.000 din kredita. Do konca leta predvidevamo, da se bodo krediti znižali na minimum in bodo s tem tudi odpadle obrestne mere, ki so se plačevale iz naslova kreditov.

S svojim delom in rezultati intenzivnega dela je delovni kolektiv dal odgovor tistim, ki so ob polletnem poslovanju imeli pomisleke na program stabilizacije ter narekovali daljši čas stabiliziranja poslovnih razmerij v temeljni organizaciji.

Očiščevanje proizvodnega programa

Na osnovi ugotovitev, da določeni proizvodni programi, kot so lovilci nesnage, ročni ventili in drugi, po fizičnem obsegu zajemajo veliko prostora, z druge strani pa v planu realizacije predstavljajo manjši procent udeležbe, se je pristopilo k postopnem opuščanju teh programov in prenos v organizacije združenega dela v sestavi SOZD IMP. V tej smeri so bili sprejeti tudi drugi ukrepi, ki bodo dali rezultate v daljšem obdobju. Zaradi prostorske omejitve v Glasniku ni bilo možno določene stvari podrobno opisati, z druge strani pa je sam program šele na začetku svojega delovanja, predlaga pa, da spremljate rezultate poslovanja, pa si boste ustvarili sliko, da so stabilizacijska prizadevanja pravilno naravnana.

TOZD ITAK

Na novo ustanovljena temeljna organizacija je dejansko pričela delovati s 1. 1. 1979. Z organiziranostjo so bili izvršeni določeni kadrovske premiki oz. zadolžitve ter organizirano ustrezno vodstvo, ki je pričelo skrbeti samo za razvoj in eksistenca enega programa proizvodnje. V 10 mesecih svojega delovanja je ta temeljna organizacija združenega dela upravičila svoj obstoj.

Če primerjamo izvršeno realizacijo TOZD Trata kot celoto v 10 mesecih 1978, v kateri je ta delovni proces prej odvijal (ki je znašala 265,518.248) z izvršeno realizacijo v letu 1979

skupno Trata in Itak (10 mes.) je bilo realizirano 440,569.959. Celotni poslovni rezultati so skladni s planskimi predvidevanji. S svojimi prizadevanji pri izvrševanju planskih nalog je dal delovni kolektiv tudi odgovor tistim, ki so imeli pomisleke ob organiziranju in ustanovitvi nove temeljne organizacije združenega dela.

Svoja stabilizacijska prizadevanja je temeljna organizacija poleg ostalega posvečala oskrbi z materialom, zlasti specifičnim materialom, kot so bakrene cevi in drugo. V teh prizadevanjih ni v celoti uspela, tako da je oskrba s problematičnim materialom predvsem pa pri dobavi bakrenih cevi, zlasti pri permanentni dobavi, še vedno odprto vprašanje. Za redno obratovanje pa jim primanjkuje tudi pločevina vseh vrst. V teku so ustrezni razgovori, ki naj bi dali boljše rezultate v letu 1980. Prizadevanja glede prostorske omejitve, zlasti pri nemanju prostorov za čas, dokler se gradnja ne zaključi, še niso rodila uspehov, tako da se že sedaj postavlja vprašanje, kako povečati obseg proizvodnje v letu 1980 in zadostiti zahtevam trga in kosovnega plana. Komisija si prizadeva in išče možnosti rešitve tudi teh problemov.

TOZD SKIP

Delavski svet v tej temeljni organizaciji je na podlagi mnenja strokovnega kolegija sprejel smernice za stabilizacijo in izoblikoval ukrepe. Prvi del, ki se nanaša na očiščenje proizvodnega programa, se že dlje časa uresničuje in ugodno vpliva na razvoj obstoječega programa proizvodnje. Drugi del pa se predvsem nanaša na prodajno področje, zlasti pa na raziskavo trga in nadaljnega plasmaja proizvodov. Do sedaj določene neprimerne rešitve, ko je bila prodaja proizvodov usmerjena predvsem prek enega trgovskega posrednika, ni dala vidnih dolgoročnih rezultatov, je spodbudila na to, da se bomo v prihodnje oslonili na lastne moči. Ze prvi ukrepi v tej smeri so dali pozitivne rezultate. Del programa, ki se nanaša na izrabo delovnega časa, odnos do delovnih sredstev, materiala ter drugi ukrepi, pa bodo vsekakor dali določene vidne rezultate ob zaključku zadnjega kvartala letošnjega leta.

Planske zadolžitve za leto 1980 tudi v tej temeljni organizaciji predvidevajo stabilizacijsko obnašanje v naslednjem planskem obdobju.

Izobraževanje

Skladno z intencijami v vseh temeljnih organizacijah, da se proizvodni programi preorientirajo na zahtevnejše proizvode in tehnologijo, ki terja boljše usposobljenost članov kolektiva za izvrševanje posameznih nalog, smo organizirali izobraževanje v popoldanskem času za priučene in KV delavce. Izobraževanje je bilo organizirano po programih Zveznega centra za izobraževanje v gradbeništvu in si bodo udeleženci pridobili naziv specializiranega ključavničarja oz. kvalificiranega ključavničarja, strugarja, varilca. Pridobljena kvalifikacija je tudi širše družbeno priznana.

Udeleženci tečaja so razvrščeni v tri skupine. Dve skupini obiskujeta tečaj v prostorih menze na Trati, ena skupina pa v prostorih menze v Skipu. Skupno obiskuje tečaj 54 delavcev. Rezultati izobraževanja bodo vsekakor pozitivno vplivali tudi pri nadaljnjih stabilizacijskih prizadevanjih.

V vseh treh temeljnih organizacijah bo potrebno v naslednjem planskem obdobju stabilizacijska prizadevanja še vnaprej uresničevati. V ta namen bo potrebno, da družbenopolitične organizacije in samoupravni organi mobilizirajo delovni kolektiv za intenzivnejše izkoriščanje delovnega časa, organizirano izvrševanje planskih nalog oz. izvajanje plana stabilizacije v celoti.

RUDI BUKOVEC

DAN PANONIJE

Ob občinskem prazniku soboške občine praznujejo tudi delavci Panonije. Letošnja slovesnost je bila v prostorih Zvezde. Zbranim delavcem je govoril predsednik delavskega sveta Štefan Legen. V svojem govoru je omenil mesto Panonije v okviru poslovnega sistema IMP, razvoj novih proizvodnih programov, priprave za investicijo v Beltincih, itd. Jubilanti so za svojo dolgoletno zvestobo organizaciji prejeli priznanja, denarne nagrade so prejeli delavci, ki so dopolnili 10, 20, 30 let delovne dobe, devet delavcev je letos »srečalo Abrahama«, eden pa se je upokojil.

Kulturni program so pripravili učenci osnovne šole Moščanci, katere pokrovitelj je TOZD Panonija. Praznovanje se je končalo z družabnim srečanjem.

FRANC KU HAR

Milan Eržen

Ciril Hladnik

Anton Mikuz

● TOZD TIO

SKRB ZA STANOVANJE — SKRB ZA DELAVCA

Rešeno stanovanjsko vprašanje pomeni za delavca rešitev enega njegovih temeljnih življenjskih vprašanj. Tega se dobro zavedajo tudi v TOZD TIO, saj so letos kupili 5 stanovanj (tri dveinpol sobna, dve dvesobni), sedmim proslcem so razdelili kredite od 80 do 150 tisoč din. Pri solidarnostnem skladu so doslej »rešili« stanovanjski problem petim delavcem, eden je še na prednostni listi. Letos se njihova stanovanjska komisija lahko pohvali, da je ugodno rešila vse prošnje. V sindikalnih skupinah so delavci zbrali potrebe za prihodnje srednjeročno obdobje. Ti podatki bodo osnova za sestavo srednjeročnega plana reševanja stanovanjske problematike v TOZD TIO. Pri reševanju stanovanjskih vprašanj so ubrali dve poti, ki marsikje še nista vsakdanja praksa. Stanovanjsko vprašanje skušajo reševati z organizacijo, kjer je zaposlen proslilčev zakonec, kar jim je letos uspelo v dveh primerih. Delavci, ki dobijo družbeno stanovanje, prispevajo svoj delež, ki je med 5. in 7. odstotki od vrednosti stanovanja. Tako zbrana sredstva TOZD veže pri banki in potem lahko kupi še eno stanovanjsko enoto. Delavcu se sredstva s 3% obrestno mero poračunavajo v najemnino, ki jo zanj plačuje TOZD. Ta najemnina pa mesečno za TOZD ne predstavlja posebne obremenitve. S takšnim načinom reševanja stanovanjskih vprašanj svojih delavcev nameravajo v Idriji tudi nadaljevati. Pa poglejmo še, kaj o njem menijo delavci.

Anton MIKUŽ je v TOZD TIO šofer šesto leto:

»Na stanovanje sem čakal toliko časa, kot sem zaposlen pri IMP. Polovico je za stanovanje prispevala ISKRA, kjer je zaposlena žena. Sama sva prispevala 32 tisoč dinarjev. Lastna udeležba za nobenega proslilca ne sme biti vprašanje. Če varčuje, jo lahko poravnata tudi s kreditom. Stanovanje je dovolj veliko in stanovanjsko vprašanje imam rešeno za daljši čas. Mislim, da so ostali letošnji proslilci v enakem položaju. Tisti delavci, ki

so prosili za kredite, so jih dobili v skladu s pravilnikom.«

— **Ali je način reševanja z drugo organizacijo dober?**

»Je. To je ugotovila tudi ISKRA. Tako z istimi sredstvi lahko pomagamo večim delavcem.«

— **Dobili ste stanovanje. Ali čutite do TOZD kakšno odgovornost ali bi jo lahko že jutri zapustili?**

»Da bi odšel, bi moral imeti razlog. Mogoče so na prvem mestu zdravstveni razlogi.«

— **Kako ste zadovoljni?**

»Sedaj se lahko popolnoma posvetim delu, prej sem veliko premišljeval, kako bo. Denar lahko mnogo drugače razporejам. Eno glavnih vprašanj je rešeno.«

Milan ERŽEN je strugar, pri IMP je zaposlen pet let, med tem časom je odslužil tudi kadrovski rok:

»Dveinpol sobno stanovanje sem dobil v Spodnji Idriji, kjer je zaposlena žena. Sam sem prispeval 38 tisoč dinarjev. Lastna udeležba se mi ne zdi velika, je pa potrebna in koristna predvsem s stališča organizacije, ki kupuje stanovanja.«

— **Koliko časa ste čakali na stanovanje?**

»Le mesec dni je minilo od takrat, ko sem oddal prošnjo. Računal sem na prihodnje leto.«

— **Ali bi stanovanjsko vprašanje lahko rešili tudi v organizaciji, kjer je zaposlena žena?**

»Ona je imela manj možnosti.«

— **Kakšne možnosti ste imeli, da rešite svoje stanovanjsko vprašanje?**

»Ker sva še mlada, le malo. Najbrž je bila ta zaenkrat edina.«

— **Bo rešeno stanovanjsko vprašanje kaj vplivalo na vaše delo?**

»Sedaj se še selimo, bo pa gotovo vplivalo v pozitivnem smislu.«

Ciril HLADNIK, tehnolog v pripravi dela se je prišel učiti k IMP leta 1961. Avgusta letos je začel graditi hišo:

»Preden sem začel graditi, sem dve leti urejeval potrebno dokumentacijo. Pisal sem dnevnik in sedaj ugotavljam, koliko potov je bilo brezpotrebni. Menim, da so pogoji, ki jih zahteva TOZD, sprejemljivi. Potrebno je gradbeno dovoljenje in namensko varčevanje pri banki. Delavec, ki se odloči za gradnjo, mora najprej začeti namensko varčevati. Kasneje ima možnost dobiti kredit pri banki, pri samoupravni stanovanjski skupnosti in v organizaciji združenega dela.«

— **Stanujete v družbenem stanovanju, zakaj ste se odločili za gradnjo hiše?**

»Želja večine je, da bi imeli svoje hiše. To je napotilo tudi mene. Zavedam se, da se bo treba odreči dopustom — pa ne zaradi denarja, ampak zaradi časa. Gradil bom pač tako hitro, kot bom zmoget. Včasih so morali graditelji zategniti pasove, menim, da danes to ni več potrebno.«

— **Dobili ste 150.000 din posojila, ali boste še potrebovali posojilo?**

»Žena računa, da bo prihodnje leto dobila enako vsoto, več zaenkrat ne zmoreva. Računam, da bom kasneje dobil kredit še pri banki.«

— **Se delavci s sedanjim načinom reševanja stanovanjske problematike v TOZD strinjate?**

»Zadnja leta se je mnogo spremenilo, dosegli smo velik napredek. Bil sem predsednik stanovanjske komisije in ta vprašanja dobro poznam. Lahko rečem, da poprečni delavec na osnovi točkovega sistema ni mogel priti do stanovanja. Tako so se nam nerešeni problemi vlekli iz leta v leto. Če pogledate danes, je problematika čisto drugačna. Za daljše obdobje so rešeni že mladi delavci.«

— **Kaj pa vpliv teh vprašanj na delavčevo delo?**

»Delavec, ki živi v težkih stanovanjskih razmerah, ne more normalno delati. Tudi čas gradnje ne vpliva najbolj. Zato je želja vsakega delavca — graditelja, da bi hitro dokončal — to pa je tudi interes TOZD, saj se delavec potem lahko v celoti posveti svojemu delu.«

● DRUGO DELOVNO SREČANJE NOVINARJEV, UREDNIKOV IN ORGANIZATORJEV OBVEŠČANJA V ZDRUŽENEM DELU

OBVEŠČANJE ORGANIZIRATI TAM, KJER SE ODLOČA

Drugega in tretjega novembra je bilo v Radencih drugo delovno srečanje delavcev, ki se v združenem delu tako ali drugače ubadajo z vprašanji obveščanja. Srečanja se je udeležilo skoraj 200 novinarjev, urednikov in organizatorjev obveščanja. Rezultat dela teh delavcev je prek 500 glasil v združenem delu, katerih naklada mesečno že presega 800.000 izvodov. To pa je le del sistema obveščanja, ki naj bi ga za svoje potrebe zgradila vsaka organizacija združenega dela in ki se vključuje v celoten družbeni sistem informiranja.

Srečanja v Radencih, ki ga je organizirala komisija za obveščanje in politično propagando pri Republiškem svetu zveze sindikatov Slovenije, so se udeležili še: Vinko Hafner, predsednik slovenskih sindikatov, dr. France Vreg, dekan Fakultete za sociologijo, politične vede in novinarstvo v Ljubljani, Lenart Šetinc, član republiške konference SZDL Slovenije, Franc Krizaj, avtor knjige »Razumljive informacije«, Stanko Ilič, avtor knjige »Direktor v sistemu samoupravnega informiranja«, Alojz Gojčič, izvršni sekretar CK ZKS in predstavniki družbenopolitičnih organizacij Pomurja.

V razpravah so razpravljali nakazali nerešena vprašanja s področja informiranja. Še vedno prihaja do zapiranja informacij, do pritiskov na delavce, ki delajo na tem področju. Njihov položaj še vedno ni ustrezen, temu pa je velikokrat vzrok tudi njihova izobrazba, itd. V preteklosti smo moč goče nekoliko preveč poudarjali pomembnost pisanih informacij predvsem v obliki biltenov in gla-

sil, kar se na strukturi medijev odraža še tudi danes. Premalo delavcev sodeluje pri nastajanju glasil in zato so glasila še vedno njim namenjena, ne pa njihova glasila. Izražena je bila zanimiva misel: tisoč delavcev — tisoč dopisnikov. Še vedno se preveč poudarja zunanja podoba glasil, manj pa njihova vsebina. Kritike skoraj ni. Precej je bilo povedanega tudi o nivoju organiziranosti obveščanja. Jasno je, da mora biti obveščanje najbolj razvito tam, kjer je največ odločanja — to je v temeljni organizaciji. Dejstvo je, da današnje TOZD tega v glavnem ne morejo organizirati, zato naj bi za njihove potrebe to uredili v okviru delovnih organizacij. V okviru SOZD pa le toliko, kot je potrebno za koordinacijo in povezovanje sistemov TOZD in delovnih organizacij.

Celoten sistem informiranja v združenem delu

je potrebno še naprej podružbljati — to pa pomeni, da mu morajo organi upravljanja in vsi ostali organi v organizacijah združenega dela, posvečati več pozornosti. Zanimiva je bila misel, da bi morali tudi na to področje začeti uvajati svobodno menjava dela. Sicer bo to oranje ledine, marsikateri problemi pa bi gotovo odpadli. Ne moremo mimo še enega dejstva. Razvitost obveščanja v OZD je v mnogočem odvisna tudi od dela družbenopolitičnih organizacij.

Udeleženci srečanja smo ob koncu sprejeli kar lepo število sklepov, katerih uresničitev pa ni odvisna samo od nas, ki smo jih sprejeli. Potrebna bo pomoč vseh delavcev, posebno še tistih, ki s svojim ravnanjem lahko največ pomagajo.

T. ŠTRUS

● TOZD PANONIJA

PONOVA ORGANIZIRANOST MLADIH

TOZD »PANONIJA« Kovinska in elektroindustrija Murska Sobota je združena v SOZD Industrijsko montažno podjetje Ljubljana. V TOZD »PANONIJA« združuje delo prek 700 delavcev. Okrog 300 delavcev je mlajših od 27 let. Prav tako je v tej TOZD v uku 64 učencev v gospodarstvu. Vsi ti mladi nosijo pomemben delež pri doseganju rezultatov gospodarjenja. Njihova organiziranost je v kritičnih letih razpadla in tako so izrazili željo, da se ponovno organizirajo.

V petek, dne 16. novembra 1979, so se zbrali mladi TOZD »PANONIJA« v svoji jedilnici, da ponovno iz svojih vrst izvolijo člane predsedstva OO ZSMS TOZD »PANONIJA« in s tem postavijo na noge svojo organizacijo mladih.

Ustanovni konferenci so prisostvovali razen mladih članov kolektiva še tovarišica Flisar Lilijana, sekretar občinske konference ZSMS Murska Sobota, vodja kadrovske splošnega sektorja TOZD tovariš Drvarič Janez, sekretar OO ZKS TOZD tovariš Benko Karel in predsednik izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata TOZD »PANONIJA« tovariš Šeruga Štefan, ki je bil izvoljen za predsednika delovnega predsedstva.

Po izvolitvi delovnega predsedstva in ostalih organov konference je bilo mladim podano poročilo o dosedanem delu mladih v TOZD in o problemih, s katerimi so se le-ti srečevali. Iz poročila je bilo razvidno, da so vsi ti mladi več ali manj aktivno delovali po osnovnih organizacijah ZSMS v krajevnih skupnostih, v TOZD pa je organizirana aktivnost mladih zamrla in je slonela le na posameznikih, zato so v občinski konferenci ZSMS Murska Sobota smatrali, da v TOZD »PANONIJA« ni osnovne organizacije ZSMS. Do kritičnega stanja v osnovni organizaciji ZSMS v TOZD je prišlo v letih 1974, 75, 76, ko je bila TOZD »PANONIJA« v težavah. Pojavila se je velika fluktu-

cija delovne sile in s tem se je razgubilo tudi predsedstvo OO ZSMS. Mladi so še vedno aktivno sodelovali v samoupravljanju in delu, vendar se dolgo niso mogli ponovno organizirati. Šele v letu 1978 so se pojavile želje po ponovni organiziranosti. Opazno je bilo organizirano delovanje mladih TOZD »PANONIJA« na različnih delovnih akcijah in proslavah; postavitve ograje okrog obrata, sodelovanje članov v delovnih brigadah, priprava proslav ob dnevu žena, ob prazniku TOZD »PANONIJA« in podobno. Prav tako so mladi sodelovali na športnih prireditvah v okviru sindikalnih iger in mnogokrat osvojili prva mesta.

Po podanem poročilu so se mladi seznanili s statutom ZSMS in iz svojih vrst izvolili 15-člansko predsedstvo za predsednika OO ZSMS TOZD »PANONIJA« pa izvolili tovarišico Horvat Zoro.

V nadaljnjem poteku konference so mladi TOZD »Panonijska« sprejeli program, ki ga bodo skušali realizirati do izteka tega koledarskega leta. Iz programa je razvidno, da bodo osnovno dejavnost ob delu namenili izobraževanju mladih in športno-rekreativni dejavnosti. Pripravljajo ustanovitev planinske skupine v okviru planinskega društva »Matica« Murska Sobota.

Ob koncu konference je prevzel besedo tovariš Drvarič in povedal, da čakajo mlade v TOZD »PANONIJA« pomembne naloge, saj je pred sprejemom plan TOZD, ki predvideva za prihodnje koledarsko leto doseženo proizvodnjo v vrednosti 47 milijard dinarjev, kar je mnogo več kot to leto (32 milijard). Pred delavci stoji tudi novogradnja v Beltincih. V prihodnjem letu se bo TOZD »PANONIJA« samoupravno reorganizirala, saj bo prerastla v DO in bo v svoji sestavi imela več TOZD. Pomemben del uspešnosti te samoupravne reorganiziranosti bo slonel tudi na članih OO ZSMS.

ANDREJ ZADRAVEC

OBČNI ZBORI V OOS TOZD IN DS

Mineva še eno mandatno obdobje dela izvršnih odborov osnovnih organizacij sindikata TOZD in DS, v katerem je bilo treba precej časa posvetiti pomenu in usklajevanju statuta OOS in dopovedovati status OOS v OZD. Delo je bilo dokaj uspešno opravljeno, zaradi zrelosti in osveščenosti delavcev, ostaja pa naloga, da v bodoče še dopolnimo akte in statut OOS tako, da bi zadovoljili vse dejavnike in pristojnosti OOS v TOZD in DS. Čas, da si pregle damo delo in damo oceno, je pred nami, zato moramo z dobro organiziranostjo evidentiranja novih oziroma starih članov za vodstva OOS in delegate v konference DO in KO na SOZD, zrelo predlagati in izvoliti delavce, ki jim bo delo v IO želja in volja pri izvrševanju nalog sprejetih v planih dela za naslednja leta. Velik pripomoček pri iskanju vsebine pa je, sindikalni poročevalec št. 10, v prilogi delavske enotnosti od 10. 11. 1979. Da bi uspešno in pravočasno opravili z volitvami IO OOS in delegatov, je priporočljivo, da bi že v decembru začeli z občnimi zbori v TOZD in DS, da bi tako po predlogu tudi konstituirali konference OOS v DO in KO na SOZD do konca februarja 1980.

Poziva se vse delavce, da iz svojih sindikalnih skupin predlagajo tiste člane, ki jim zaupajo, in ki se bodo znali boriti za interese, ki si jih bomo zadali v planu.

IMP GLASNIK izdaja delovna skupnost IMP — Industrijsko montažnega podjetja v Ljubljani. Izhaja mesečno v 9.450 izvodih. Uredništvo in uprava v Ljubljani, Titova 37. Ureja uredniški odbor: Nevenka Šajnič, Ela Mulej, Borut Gržinič, Borut Wildmann, ing. Vinko Kuder, Karel Capuder, Alojz Kamin, Anton Krizaj, Ivan Herga, Tone Štrus (odgovorni urednik). Tiska: Tiskarna Ljudska pravica v Ljubljani. Po mnenju sekretariata za informacije IS SRS, št. 421-1-72 z dne 26. septembra 1974 je IMP Glasnik oproščen plačila temeljnega davka do prometa proizvodov.

Predmet	DELOVNE ORGANIZACIJE										SKUPNI NAROČENI
	PROMONT	PMI	EMOND	KLIMAT	IKO	LIVAR	KLIMA	IZIP	SOZD	REZERVA	
Novoletne čestitke	1.500	2.980	5.100	2.150	1.520	300	-	380	500	70	14.500
Terminski koledarji	1.620	1.830	2.370	950	1.050	100	-	630	200	250	9.000
Stenski koled. - pokr.	1.410	1.400	2.800	700	850	500	750	920	170	-	9.500
Stenski koled. - umet.	1.450	1.400	2.850	700	900	500	750	950	500	-	10.000
Stenski koled. - Skupaj	2.860	2.800	5.650	1.400	1.750	1000	1.500	1.870	670	-	19.500
Namizni koledar	890	1.160	2.350	400	390	300	300	760	200	-	6.750
Rokovniki vel. brez dat.	2.180	750	2.100	800	570	200	500	1.070	330	-	8.500
Rokovniki vel. z dat.	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-	100
Rokovniki mal. z dat.	730	450	820	1.200	300	300	500	540	160	-	5.000
Rokovniki mal. brez dat.	-	100	-	-	-	-	-	-	-	-	100
Poslovne mape A-5	620	580	800	300	335	200	-	485	130	-	3.450
Planer	400	530	1.500	500	480	200	400	1.260	230	-	5.500

MI MED SEBOJ

NAŠ NOVOLETNI PROGRAM NE POZNA STABILIZACIJE

V 8. letošnji številki Glasnika smo objavili zanimiv predlog, ki ga je napisal tov. Ivan Herga iz Maribora. Predlagal je, da bi se odpovedali novoletnim čestitkam (razen za poslovne partnerje v tujini) in bi sredstva namenili v humanitarne namene. O pobudi je razpravljala razširjeni strokovni kolegij SOZD in omenjeni predlog v celoti podprl. Še več. Kolegij je sprejel priporočilo, da se celotni »novoletni program« skrči na minimum — to bi bil tudi prispevek k stabilizaciji. Na strokovnem kolegiju 10. oktobra letos je bilo ponovno poudarjeno, da naj bi sprejeta priporočila uresničili. Danes objavljamo »rezultat« teh dogovorov. Naročila, ki smo jih zbrali v tabeli, so posredovali isti delavci oziroma njihovi pooblaščenici, kot so se dogovarjali na kolegiju!!

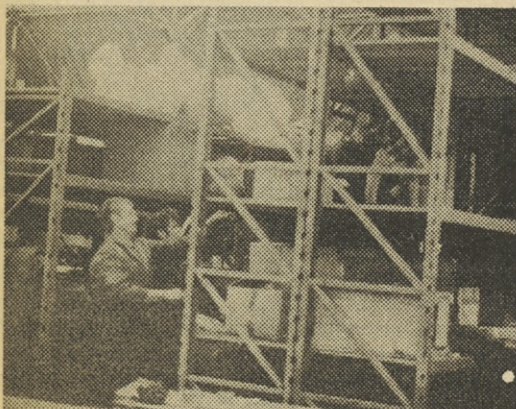
Že ob bežnem preletu tabele se zastavlja kopica vprašanj. Najtehtnejše je prav gotovo vprašanje: zakaj sta se dogovorov držali le dve delovni organizaciji in sicer Livar ter Klima, ki sta »celotni program« naročili v dogovorjenih in sprejemljivih okvirih? Sicer pa se ustavimo samo pri nekaterih podatkih. Čestitke naj bi poslali samo zunanjim poslovnim partnerjem — naročenih je kar 14.500! Če pogledamo naročilo stenskih koledarjev, ne moremo mimo vprašanja, kdo jih bo vse dobil, ker 10.500 poslovnih partnerjev prav gotovo nimamo (9000 bo razdeljenih med naše delavce!). Tu prednjači Emond, ki jih

je za svoje poslovne partnerje naročil več kot 4000! Kdo ima še pregled, kako se bodo te »novoletne malenkosti« delile? Nihče. Baje je lani neki naš poslovni partner prejel 12 rokovnikov z oznako IMP, letos jih lahko pričakuje še enkrat toliko! Temeljne organizacije so med letom sprejemale stabilizacijske programe, ki pa na to področje očitno niso posegli. Z malo bolj racionalnim trošenjem »novoletnega programa« bi v trenutku lahko prihranili lepe denarce. Na drugi strani pa nikakor »ne najdemo« denarja za nekatere akcije sindikata in naša društva (pevci, planinci, balinarji).

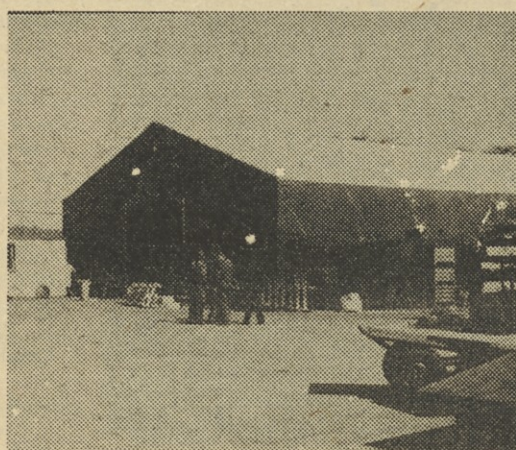
Verjetno se bo vsakdo strinjal s tem, da je pravilno, da se enkrat letno izkaže majhno pozornost poslovnemu partnerju, toda naročila iz tabele presegajo vse sprejemljive okvire. Nekateri bodo dejali, da pri realizaciji 5 milijard dinarjev, vrednost novoletnega programa, ne pomeni veliko. Nabavna vrednost »novoletnega programa« iz naše razpredelnice je 3,5 milijona dinarjev. In če pomislimo, da je tu dobršen del uvoženega papirja, da je treba dodati še poštnino in porabljene ure za pošiljanje, obremenjevanje pošte, itd., so pa to že številke, nad katerimi se velja zamisliti.

T. ŠTRUS

FOTO VESTI PANONIJE

Urejeno skladišče repromateriala v šotoru, ki sta ga v Panoniji zgradila SGP Konstruktor Pomurje iz Murske Sobote in Trimo iz Trebnjega

Eden največjih šotorov te vrste v Sloveniji

Med delavci Panonije je tudi veliko krvodajalcev. Posnetek je z zadnje krvodajalske akcije

● NAŠA GRADBIŠČA

BOLNIŠNICA IZOLA

Pust jesenski dan. Dež namaka že itak razmočeno zemljo. Megle se leno vlačijo nad griči. Na griču nad Izolo gradbišče nove bolnišnice. Lep razgled na obe strani — izolsko in koprsko. Kljub dežju je na gradbišču živo. Imam srečo, da ni vetra, ki je v teh dneh reden gost in ki ga za silo zadrži le dobra obleka. Na objektih poišče vsako odprtino in jaški se v hipu spremenijo v dimnike z zelo dobro vleko. V teh jaških pa delajo naši monterji, ne meneč se za vremenske prilike. Na gradbišču izolske bolnišnice delajo trenutno monterji TOZD OV, Klima montaža in Elektromontaža, TOZD MK je svoje delo že opravila. Za koordiniranje del pa skrbijo delavci TOZD Inženiring.

ZAHTEVEN OBJEKT

Monterji, s katerimi sem se pogovarjal, so poudarili zahtevnost objekta in pa težave, ki so jih imeli zaradi številnih sprememb načrtov in pogojev, v katerih morajo delati, kajti objekt še tudi po dveh letih gradnje ni zaprt.

»Tu nas je pet vodovodarjev. Skupina je za delo, če bi bilo odprto, na takšnem objektu, premajhna. Delali smo po etapah, vzporedno še na drugih objektih. Objekt je zahtevnejši kot industrija. Material smo v glavnem dobivali iz Ljubljane, čakalna doba je približno en teden. Posebno vprašanje pa je material iz uvoza. Trenutno s stanovanjem nimamo težav. Po 1. maju nas izselijo iz hotelov, zasebniki nas preseljujejo iz sobe v sobe, hrana se podraži,« je pripovedoval vodilni monter Franc Meze. Sicer pa prehrano tudi sedaj nimajo posebno dobro urejeno. Do restavracije je štiri kilometre in ob dnevih, ko je prepoved vožnje, morajo nekateri prevoziti kar precej kilometrov, da vsi fantje kosijo. Da ne izgubijo preveč časa, so se odločili, da med delom jedo samo enkrat in potem izdatneje večerjajo.

»Začetek težav je pri načrtih, ki so nedorečeni, pomanjkljivi in ki doživljajo pogoste spremembe. Objekt še ni zaprt, kar onemogoča delo vseh monterjev. Investitor se še ni odločil za opremo. Poseben problem so režijska dela, ki jih nadzorna služba ne prizna in ki naj bi jih obračunali po enotnih cenah iz osnovne pogodbe. Z materialom v glavnem ni bilo posebnih težav, razen uvoženega,« je pripovedoval operativni vodja Bojan Jazbinšek.

— Kako se držite rokov?

»Terminski plan končanja del bomo naknadno izdelali skupaj z izvajalcem gradbe-

nih del.«

V priročni delavnici v pritličju je bil tudi vodilni monter Stane Vrbinc, specialist za instalacije medicinskih plinov v TOZD OV:

»Težava je material, ki je v glavnem uvožen in ga bo preskrbel investitor. Ti materiali se izredno hitro razvijajo in ni tipskih elementov. Napeljava medicinskih plinov je dokaj zahtevna, saj bi bila morebitna napaka lahko tudi usodna. Sedaj sva tu le dva, a se bo skupina povečala.«

PRI LUČI
V BETONU

Z operativcem sva odšla v klet. Del »podzemlja« je prepleten s cevmi in kanali. Kotlovnica je že skoraj gotova. Razen pri parnem delu je vse ostalo domača oprema. Monterji se med temi instalacijami kar porazgubijo.

»V poprečju nas je delalo sedem, v začetku pa nekoliko več. Naredili smo, oziroma še delamo, naslednje instalacije: kotlovnico, razvod tople in hladilne vode, razvode pare, hladilno centralo in povezali klimate. Delo je sorazmerno zahtevno. Imeli smo srečo, da ni bilo težav z materialom, pa tudi sprememb načrtov ni bilo, da smo lahko delali. De-

lamo dvanajst ur dnevno, razen ob petkih in ponedeljkih. Mislim, da v dvanajstih urah naredimo toliko, kot če bi delali dva dni po osem ur. Najhuje je delati čez zimo. Poleti pa imamo težave s stanovanjem, ko se moramo preseljevati. Na kosilo se moramo peljati, ker je predaleč, da bi pešali. Glede na cene, ki so izredno visoke, predvsem v sezoni, bi lahko imeli cele dnevnice,« je pripovedoval vodilni monter Anton Muc.

Monterji klima naprav so ta dan delali na banki v Koprju. Ker pa jim je tovarnjak pripeljal opremo, so jo prišli razložiti na gradbišče v Izolo.

Z vodilnim monterjem Milanom Musterjem sva se srečala v kleti ob instalacijah, ki so delo njegove skupine.

»Vgradili smo približno 70 ton kanalov. Na gradbišču sem od 20. oktobra lani, vmes smo delali še nekatere druge objekte. Sprememb načrtov je bilo precej. Če ne bi z ostalimi skupinami monterjev dobro sodelovali in se razumeli, objekta ne bi nikoli dokončali. Poglejte samo tole,« je pripovedoval vodilni monter in pokazal na »labirint« instalacij in nadaljeval:

»S kanali gremo v glavnem naprej, vendar mora biti še vseeno dovolj prostora in možnosti za izvedbo ostalih instalacij. Prilagajamo se drug drugemu.«

— Kakšni pa so pogoji dela?

»Še kar urejeni. Na sejah delavskega sveta smo se o tem večkrat pogovarjali. Stanovanja si moramo poiskati sami. Na gradbišču smo si

uredili kuhinjo, da ni bilo treba vsak dan v Izolo. Vsaj čez sezono naj bi imeli polne dnevnice, ker dvomim, da bi lahko skozi vse leto pokrili tolikšne stroške. Sicer pa menim, da je treba monterju omogočiti dobre pogoje in ga ustrezno nagraditi, pa bodo rezultati njegovega dela dobri,« je zaključil Muster.

NAJVEČ
TEŽAV IMAJO
ELEKTRIČARJI

Vodilni monter Ciril Verbič je na gradbišču že skoraj dve leti.

»Gotova je samo stopnišna razsvetljava, razsvetljava v kolektorju in na podstrešju. Trenutno nas je na gradbišču samo pet. Vzporedno smo delali še en objekt. Kdaj bomo delo končali, še ne vemo. Na operacijskem bloku je za 8 do 10 mesecev intenzivnega dela, pa še nismo začeli delati. Problem je tudi to, da objekt po dveh letih, še vedno ni zaprt. Dodatne težave nam povzročajo spremembe načrtov. Tudi po štirikrat smo že napeljevali posamezne dele elektroinstalacij.«

Težave s prehrano in stanovanjem so pri njih enake kot pri ostalih monterjih. Operativni vodja Lado Vodopivec, ki prihaja enkrat tedensko na gradbišče, je pripovedoval:

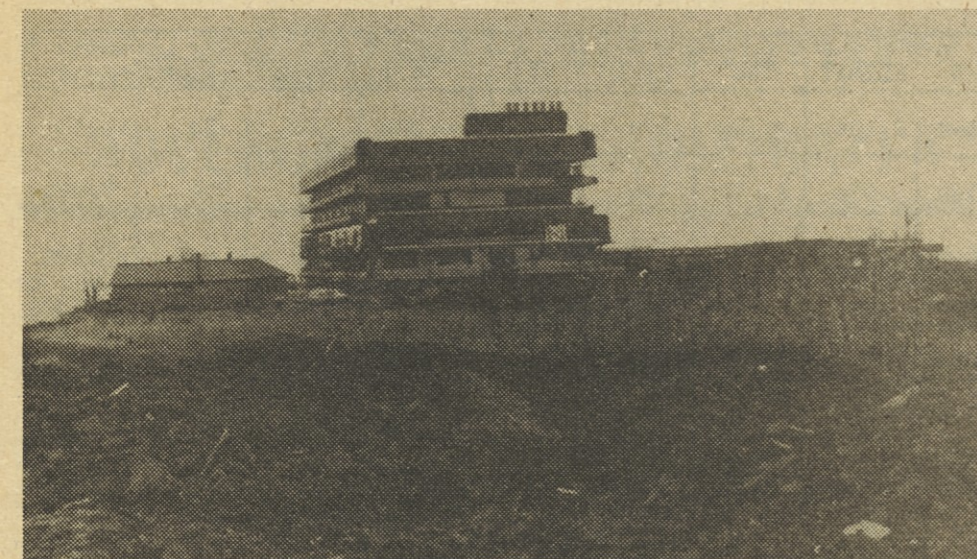
»Material v glavnem imamo, težave so z uvozom. Inštalaterji smo na gradbišču odvisni drug od drugega. Na gradbišču bi moralo biti po planu štirideset monterjev, pa smo morali njihovo število zmanjšati. Kam pa naj »obe-simo« instalacije, če ni sten.«

Še smo se pogovarjali in eden od fantov je povedal tole misel:

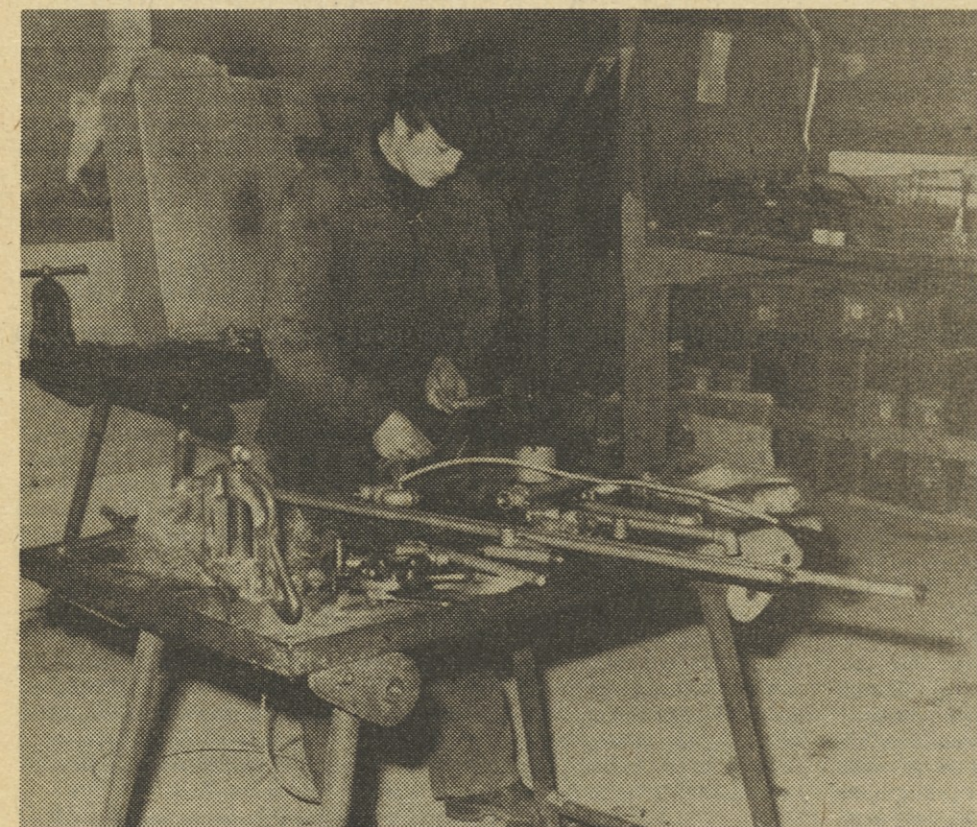
»Monter, ko dela prvič instalacijo, opravi svoje delo kvalitetno, ko jo podre in naredi drugič, je kvaliteta že slabša. Pozneje se lahko zgodi, da zaradi sprememb samo še improvizira, ker sumi, da bo še popravil. In če popravila ni več, lahko tudi improvizacija ostane.«

Fantje so še menili, da bi moralo biti takih obiskov na gradbiščih več, da bi v našem časopisu več pisali o njihovem delu in življenju.

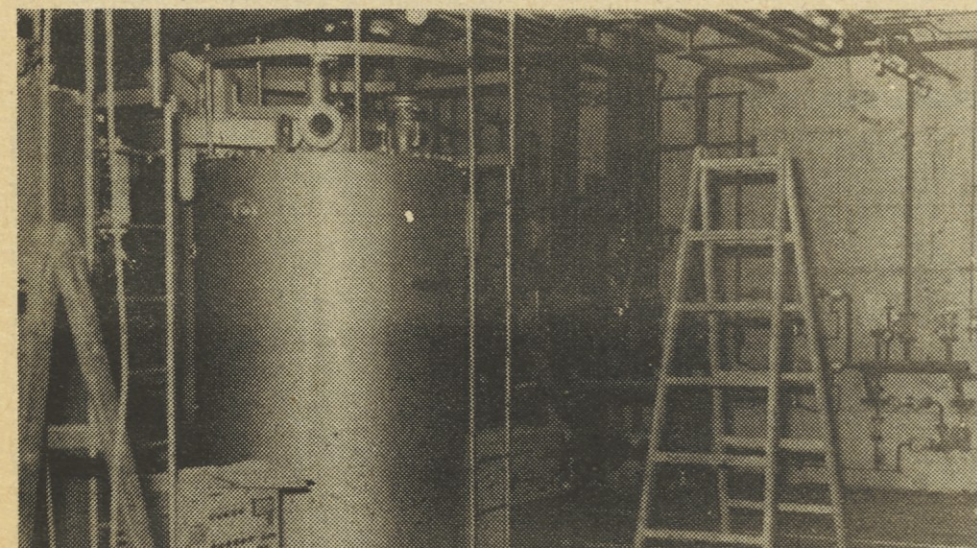
TONE ŠTRUS

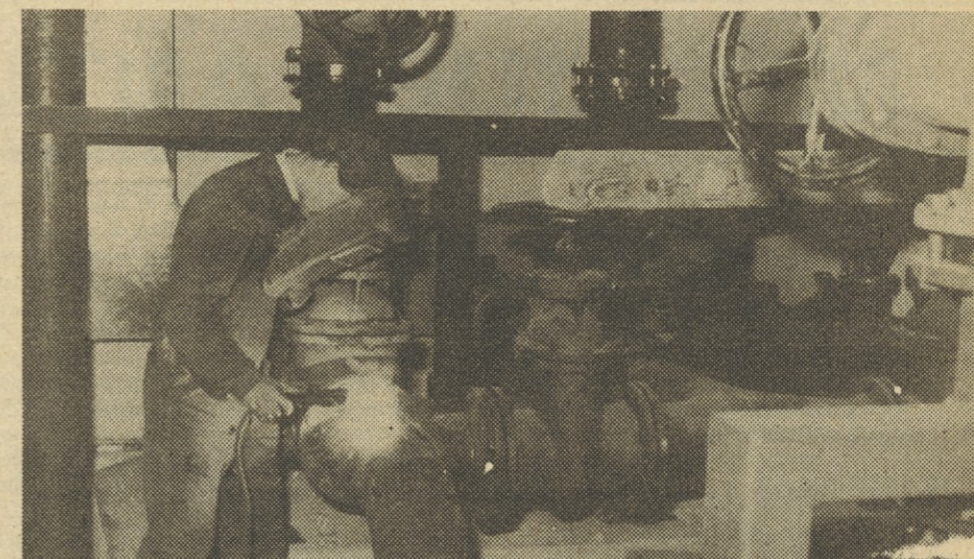
Bolnišnica Izola

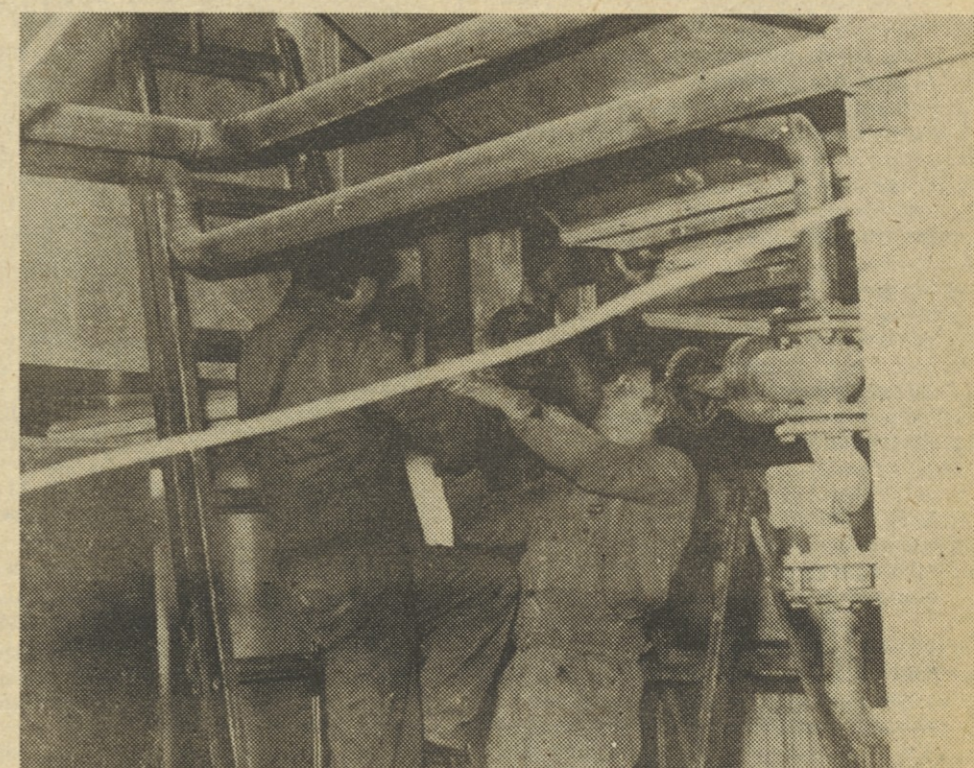
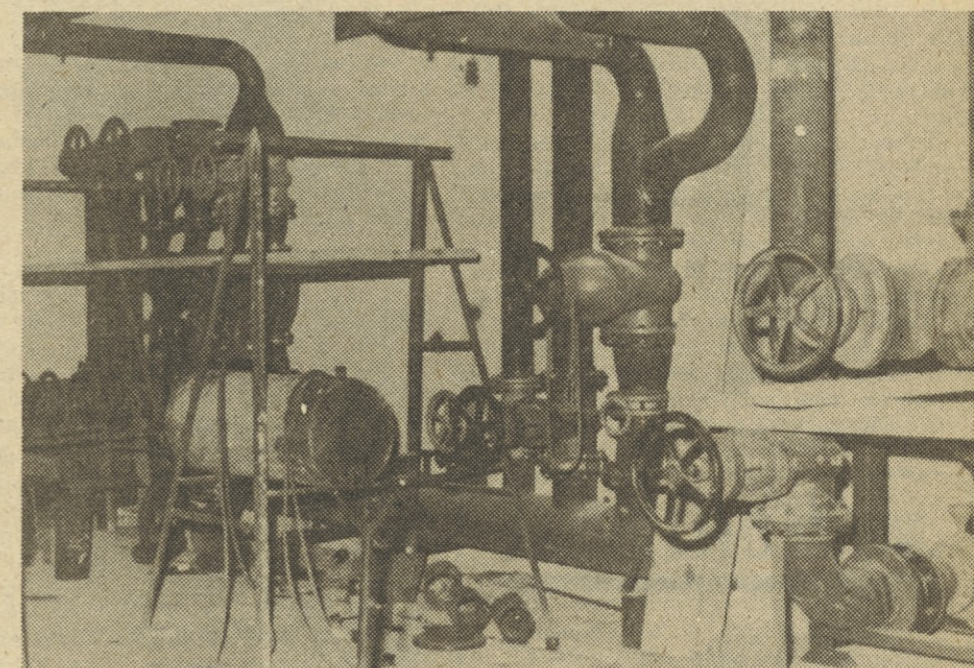
Priročna delavnica — tokrat še kar lepo urejena

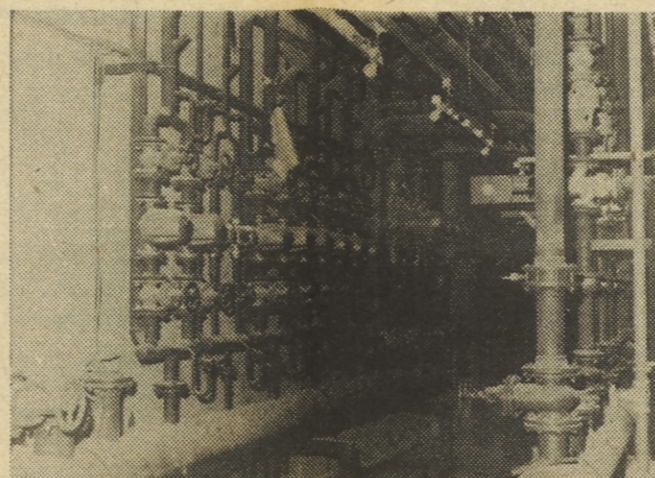
Parni del kotlovnice

Del hladilne centrale

Monterja pri delu

Detalj iz kotlovnice

NAŠI JUBILANTI

Ob izteku vsakega leta se spomnimo tudi delavcev, ki so med letom dopolnili 10, 20 ali 30 let neprekinjene dobe pri IMP. Pripravimo zanje srečanje in jim razdelimo priznanja. To je zunanja podoba jubileja. Kdo pa so ti delavci? Kaj so doživeli v teh letih? Odločili smo se, da vam predstavimo tiste jubilate, ki so dopolnili trideset let. Tri vam predstavljamo danes, ostale bomo v prihodnji številki našega časopisa.

FRANC KOLAR se je rodil 24. decembra 1926 v Laškem. Med vojno je do leta 1943 delal v Celju, potem je bil v taborišču v Kidričevem. Leta 1945 se je pridružil 14. diviziji in bil jeseni leta 1947 demobiliziran. Eno leto je še delal v Laškem, 1. junija leta 1949 pa se je zaposlil pri IMP. Začel je montirati vodovodne instalacije pri Mrčanu in ostal zvest poklicu do danes. Leta 1952 je dobil orodje in vodilni monter je v TOZD OV še sedaj.

»To delo me je veselilo že od vsega začetka!«

In če ga človek opravlja z voljo in ljubeznijo, mu ni težko, mu ni težko delati niti 56 ur neprekinjeno, kar je »osebni rekord« tov. Kolarja. Dvanajst let je delal neprestano na terenu in ko je začel naštevati objekte, jih je bila cela serija: Porentium v Poreču, Hladna valjarna pod Mežakljo, celjska poliklinika in bolnišnica, bolnišnica Novo Celje, Topolšnica, Piran (nova in stara), Izola, adaptacija bolnišnice v Valdoltri, tovarna sanitetnega materiala Vir, ljubljanska Nama na Titovi, stanovanjska soseska BS-7 v Ljubljani,

kjer je delal pet let, Tekstilni inštitut, Dom Titove garde na Brionih, farma Niverke, ki se je še posebej dobro spominja, saj so monterji spali v senu na kozolcu in se hranili — kakor kdo. Oprema skupin se je v teh letih veliko izboljšala, kar omogoča monterjem lažje in učinkovitejše delo. Zaščitnih oblek in čevljev včasih niso poznali, na avto v začetku še pomisliti ni upal. Pravi, da so sedaj monterji zahtevnejši, kar je tudi pravilno. Ob svojem delu je vzgojil generacijo mladih monterjev. »Danes so učenci bolj sposobni, lažje je z njimi delati. So pa tudi zahtevni, kar je posledica celotnega družbenega razvoja. Včasih smo delali tudi čez ure, danes tega ni več.« V bolnišnicah je prebil mnogo dni, v bolniški je bil do lani le dva meseca. Pokazale so se posledice terenskega dela. Hrbtenica ni več poslušna.

»Včasih smo imeli vsaj streho nad glavo, danes ni več časa, da bi tako dolgo čakali gradbince. Menim, da bomo morali v bodoče posvečati več pozornosti monterjem. Kar poglejte — nobeden ne gre prav zdrav v pokoj!« Šest let mu manjka do polne pokojnine in sprašuje se, če bo vzdržal, kajti na kakšno drugo delo, razen vodovodne instalacije, niti pomisliti noče.

VINKO KOŠIR se je rodil 17. 7. 1923 v Ljubljani, na Rudniku. Že med vojno se je zaposlil pri železnici, ki jo je zapustil leta 1949, ko se je kot kvalificiran ključavničar zaposlil pri IMP.

»Najprej sem delal v delavnici v Ilirski ulici, potem sem bil eno leto na Trati. Nato so mi rekli, da bi šel za dva meseca na teren in bil sem skoraj šest let.« Delal je v Lendavi, v Velenju, Koprnu in ljubljanski toplarni. Varil je cevovode, podeste. Brez posebnih priprav so naredili nekaj cistern kar na terenu. Opravil je izpit za varilca in dobil atest. Spominja se naporega dela, ko še ni bilo dvigal, ne prevoznih sredstev. Monterji so izdelali posebne železne sani, v katere so zapregli konje in tako prevažali agregat z enega konca gradbišča na drugega.

»Terensko delo je za mlade ljudi — tja do štiridesetega leta še nekako gre, potem pa ne več.«

Sedaj že devet let dela v delavnici in je skupinovodja v TOZD Klima proizvodnja. »Prvo sem delal pri proizvodnji grelcev, sedaj pa pri montaži ventilatorjev. Delo mi ustreza in ga lahko opravljam. Danes sicer težko varim, ker me hitro bolijo oči. Pozna se, da sem včasih delal tudi ponoči.« Znano je, da se monterji težko privadijo delu v delavnici. Tov. Košir pravi, da teh težav ni imel, čeprav se je na terenu tudi dobro počutil. Čez štiri leta se bo upokojil. Zaveda pa se, da bo moral tudi po upokojitvi še kaj delati, ker je pač bil tako vajen doslej.

Jubilantoma iskrene čestitke in predvsem zdravja!

Čim višje jubileje beležimo, tem manj je jublantov. To velja tudi za naše tridesetletnike, saj je edini tridesetletnik v celotni DO PMI vodja montaže iz TOZD Montaža Ivan Murgelj, ki trenutno opravlja montažna dela na tovarni sladkorja v Ormožu.

IVAN MURGELJ sodi v tisto petnajsterico, ki je mariborskemu Toplovodu utirala pot iz nekdanje obrtne delavnice do sedanjega IMP. Leta 1947 je napravil pomočniški izpit ter do leta 1955 delal kot pomočnik pri izkusnejših monterjih. Hkrati z rastjo delavnice so rasle tudi Ivanove izkušnje, tako da je od 1955 do 1965 že vodil skupino kot vodilni monter, vmes si je pridobil tudi visoko kvalifikacijo, bil na dopolnilnem izobraževanju v ZRN, od leta 1965 naprej pa je postal operativec, kar je še danes.

Vinko Košir

Ivan Murgelj

Tridesetletni jubilej ni kratka doba. To dokazujejo tudi montažna dela, pri katerih je sodeloval. Gradil je Kidričevo, Železarno Ravne, IMPOL, Bernardin, hotele v Rogaški Slatini, Opatiji, Kraljevici in še bi lahko naštevali, prav tako je sodeloval pri montažah v Mariboru, da bi se nazadnje spopadel z zahtevnim objektom, kot je tovarna sladkorja v Ormožu, za katero pravi, da je kljub zamudam zgrajena v rekordno kratkem času, za kar je treba dati priznanje vsem sodelujočim na celotnem gradbišču.

Ko se ozira nazaj, ugotavlja, da je IMP napravil res ogromen razvoj od nekdanje obrtne delavnice do današnje montaže in proizvodnje. Veseli ga, da njegov TOZD dobro posluje zlasti v tem gospodarsko nezavidljivem času. Pri svojem delu je sooblikoval tudi nov rod monterjev, za katere pravi, da so zahtevnejši pri uveljavljanju svojih pravic, kot je bila njegova generacija, ki je dejansko največ prispevala k obnovi in izgradnji domovine.

V tem času si je ustvaril v Mariboru tudi svoj dom in družino. Kadar se vrača domov z napornih montaž, ga pozdravljajo vnuki, ki ga večkrat obiščejo.

Jubilantu, tridesetletniku v mariborski DO, izrekamo vsi iskrene čestitke za zvestobo IMP.

MI MONTERJI!

*Ko vajenci smo še bili,
takrat v našo bodočnost
še nismo se poglabljali.*

*A kaj kmalu monterji smo postali,
daleč na okrog iskani.
Postali odrasli smo možje,
znanja dosti si nabrali.*

*Vsako jutro zgodaj vstajamo,
na teren se odpravljamo,
tam gradbišča nas čakajo.*

*Dostikrat domov nas ni,
žene pa gundrajo,
ko doma čakajo.*

*Na terenu pa včasih tudi lušno je,
čedna dekleta z nami rada plavšajo,
tihu, naše žene o tem doma
nič ne vedo...*

*Sedaj ko mraz pritiska
vse bolj nas delo stiska,
vsi nas preganjajo,
delat nas naganjajo.*

*Vse naj bi bilo v redu,
delo naj opravljamo po redu,
a nam pa se domov mudi,
morda pa vsaj doma nič kaj narobe ni.*

REZIKA GROBELNIK,
upokojenka
IMP PMI Maribor

● NAŠI UPOKOJENCI O NAŠI UPOKOJENCI O NAŠI UPOKOJENCI

KAKO ŽIVIMO

Res je, da nimamo veliko upokojencev, a vendar se je bilo težko odločiti, katerega naj obiščem in ga povprašam o njegovi življenjski poti. Po dolgem premišljevanju sem se le odločil in ga obiskal proti večeru na njegovem domu v Idriji. Malce presenečeno me je gledal, ko mi je odprl vrata. Ko sem mu pa povedal, zakaj sem prišel, sem ga pa spravil v zadrego. Vendar, beseda je dala besedo in že je zaživel njegov »jugoslovanski« temperament in so besede kar vrele iz njega, tako da bi človek o njegovi življenjski poti lahko napisal celo knjigo.

Blažević Mato se je rodil 5. januarja 1914 v mestu Konjic v socialistični republiki Bosni in Hercegovini. V družini je bilo pet otrok, oče mu je bil vojni invalid iz prve svetovne vojne, tako da je že v rani mladosti spoznal, da mu življenjska pot ne bo posuta z rožami. Denarja za šolanje ni bilo v družini. Oče se je odločil, da bo poslal v šolo starejšega brata, a ostali naj bi delali doma na kmetiji. Vendar se ti usodi ni vdal. S pomočjo starejšega brata se je brez vednosti očeta vpisal v osnovno šolo. »Ja, ja,« je na hitro dejal, »vse knjige sem si moral sam kupiti, znašel sem se, da sem nabiral razne gozdne sadeže in jih prodajal.« Ko je končal osnovno šolo, se je odločil, spet ne da bi kaj vedel njegov oče, da bo šel za vajenca, toda kam? Malce se mu je nasmehnila sreča, da je dobil prosto mesto za vajenca v Zanatski ustanovi »Radiša« v Zagrebu, kjer se je leta 1933 izučil za poklic kleparja. Pot ga je vodila v Zenico, kjer je v železarni našel svojo prvo zaposlitev in tam ostal do leta 1951.

Ponovno je vzel pot pod noge in se leta 1951 zaposlil v rudniku Raša v Istri kot vzdrževalec — klepar. V tem času je tudi spoznal svojo življenj-

ska družico in se leta 1959 preselil v Idrijo. Zaposlil se je pri montažnem podjetju Simplex. Pri tem podjetju je ostal do leta 1966, ko je odšel v pokoj.

Kateri objekti so vam najbolj ostali v spominu v času vaše zaposlitve pri montažnem podjetju Simplex?

Malo se je zamislil, nato pa dejal: »Veliko je objektov, na katerih sem delal, moram pa pouda-

riti, da že ko sem se zaposlil, so mi dali skupino kleparjev. Ni bilo lahko v tistih časih opravljati kleparska dela, to pa zato, ker za ta dela nismo imeli dovolj primernega orodja. Ampak človek se mora znati, kajti delo smo morali opraviti kljub težavam, ki jih pa le ni bilo malo. Najbolj sta mi ostala v spominu dva objekta, na katerih sem s svojo skupino opravil vsa kleparska dela, to je gozdarska hiša Soškega gospodarstva v Črnem vrhu nad Idrijo, kjer smo kljub peklenškemu mrazu v mesecu januarju, delali na strehi. Lep spomin me tudi veže na objekt tovarne Slovenijales v Spodnji Idriji, ki je bil zame največji objekt, na katerem sem opravljal zahtevna dela.

Malo preveč skromno je še poudaril: »Ja, veste, še danes po tolikih letih, sem ponosen na svoje delo, ki sem ga opravil na tovarni povištvu Slovenijales v Spodnji Idriji. Na tem objektu sem resnično preživel najlepše dneve svoje zaposlitve.«

Leta 1973 se je montažno podjetje Simplex priključilo k IMP, kako ste vi sprejeli to priključitev?

»Z velikim zadovoljstvom, kajti preveč sem poznal razmere v Simpleksu. Že takrat, ko sem še sam delal, ni bilo pri tem podjetju vse v redu. V letih, ko sem delal pri montažnem podjetju Simplex, sem že mnogo slišal za montažno podjetje IMP iz Ljubljane od njihovih monterjev, saj se je večkrat zgodilo, da smo delali skupaj v istem kraju. Zvedel sem, da imajo pri njih res lepo urejene samoupravne odnose. Bil sem vesel in po tistem žele delovnim ljudem čimboljše delovne uspehe, po priključitvi k IMP.«

Od leta 1973, ko smo se priključili k IMP pa do danes, ni minilo veliko let, pa vendar danes TOZD TIO dosega izredno lepe poslovne rezultate — kako vi gledate na ta razvoj?

»Že prej sem povedal, da je IMP dobra firma, vendar sem vsa ta leta skozi vaš časopis Glasnik zasledoval razvoj IMP, še posebno pa TOZD TIO v Idriji. Vesel sem, da se ta mladi kolektiv tako hitro razvija in dosega take uspešne poslovne rezultate. Ponosen sem, da sem tudi jaz s svojim delom, pa čeprav ne v IMP, dal majhen delež k takšnemu razvoju naše tovarne v Idriji, če jo lahko imenujem našo.«

Kaj mislite, ali IMP posveča dovolj pozornosti svojim upokojencem?

»Kaj pa vi mislite?« je rekel malce nejevoljno. Sedem let sem bil v pokoju, pa se takratni Simpleks ni niti najmanj spomnil na nas upokojence. Sedaj se tako lepo spomnite na nas na vsakem ko-

V SPOMIN TONETU HORVATU

Mnogo, mnogo prezgodaj te je usoda iztrgala iz naše sredine, dragi Tone. Brez pretiravanja in ne zato, ker je to običajno ob izgubi nekoga, bi radi povedali, da si nam bil za vzgled povsod, kjer smo te srečevali.

Vsi, ki smo te poznali vemo, da si bil v sredini življenjske in ustvarjalne zagnanosti, pri tem pa nisi nikoli pozabil na pravičen odnos do soljudi in podrejenih.

Kot mojster v naši delovni organizaciji, kot sodelavec, kot prijatelj, družinski oče in sosed ter krajan si bil vedno dober in povsod je bilo srečanje s teboj prijetno. Zato je soočenje z dejstvom, da je to samo še preteklost toliko bolj nepopisno boleče.

Sprašujemo se, mar pomeni nesreča res konec poti in to poti največje ustvarjalnosti? Mar je mogoče, da v nesreči človek izgubi najdražje kar ima — življenje, ljudje pa človeka, ki je živel z njimi in za njih? Mnogo preveč je vprašanj — odgovorov pa le malo, nekaj pa ostane — spomin. Somin na tebe in tvojo življenjsko družico, ki sta bila žrtvi prometne nesreče. Spomin, ki bo ostal nezbrisan in boleč za vedno med nami.

Hvala ti Tone, hvala za vse, kar si nam dal.

raku. Ni me sram povedati, da sem leta 1973, ko sem dobil vabilo na srečanje upokojencev, imel solzne oči. Ne, ne kaj takega nisem pričakoval. Ne, da se opisati vseh tistih trenutkov, ko smo se po tolikih letih zopet srečali stari tovariši. Vsa ta leta pa tesno živim z delovnimi ljudmi TOZD TIO Idrija, saj se ponovno počutim, kot da bi bil njihov član. Ja, veselim se vseh srečanj s starimi tovariši pa čeprav le enkrat letno, veselim se srečanj z delovnimi ljudmi našega TOZD, saj si ogledamo vaše dosežke in pa tudi izmenjamo izkušnje. Tudi mi upokojenci se razveselimo ob vsaki novi delovni zmagi, ki jo dosežeta. Hvala IMP za tako sodelovanje in pozornost do nas — upokojencev.

In na koncu — kakšna je vaša največja želja?

Malce se je zamislil — »želja,« je dejal. »Res, vsak človek ima svojo željo, ja hudiča, zdravje, predvsem zdravje. Pa še to napišite,« mi je skoraj ukazal: »Pozdravite vaše delovne ljudi v TOZD, ne samo v TOZD, ampak v celotnem IMP. Hvala jim za vse, za vso pozornost, ki nam jo posvečajo in jim želim veliko delovnih uspehov.«

Takšen je utrinek življenja Matota. Ni se pritoževal nad svojo življenjsko potjo, ki ni bila lahka. A vendar danes živi lepo in skromno. Ko sem se poslovil od njega, je še hudomušno dejal: »Pa še pridite, ampak ne zato, da boste pisali o meni, ampak da mi boste povedali, kaj novega in o vaših delovnih uspehih.«

I. ŠULIGOJ

ZAHVALE

Zahvaljujem se sindikalni organizaciji TOZD TEN za poklonitev cvetja na grob mojega očeta

MIRKA MALIČA

Prav tako se zahvaljujem vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

ANDREJA JAMNIKAR

Ob smrti moje drage mame se iskreno zahvaljujem osnovni organizaciji sindikata in sodelavcem TOZD TEN za darovano cvetje in izrečeno sožalje.

Najlepše se zahvaljujem vsem, ki ste jo spremili na njeni zadnji poti.

MARTA MIHELIC

Ob izgubi moje mame se iskreno zahvaljujem osnovni organizaciji sindikata in sodelavcem TOZD TEN za darovano cvetje, izraze sožalja in spremstvo na njeni zadnji poti.

VIKTOR JANŠA

Ob tragični izgubi mame Marije in očeta Toneta Horvata se iskreno zahvaljujem za darovano cvetje in spremstvo na njeni zadnji poti organizaciji sindikata Klime in vsem sodelavcem.

ZALUJOČA SINOVA

DELOVNA DISCIPLINA — ODSOTNOST Z DELA

Poskušal bom spregovoriti nekaj o delovni disciplini. Ugled delovnih organizacij ali TOZD je nedeljiv, ob njem smo vsi bolj ali manj soudeleženi v dobrem in slabem. Dobri medsebojni odnosi so pogoj za dobro delovno disciplino. Eden glavnih vzrokov dobrih medsebojnih odnosov je disciplina načina vodenja. Če odgovorni in vodilni delavci v DO ali TOZD ne pojasnjujejo nastale spremembe in so sklepi ter dogovori ožjega karakterja odločanja, dobijo delavci občutek, da so samo živo orodje za doseg nekega cilja. Spremembe in sklepi so lahko v celoti zdravi, naravnani na proizvodne smote, vodenje pa blede, samovoljno in brezciljno. Ta pojav se mora nujno odražati na delovni disciplini. Eden takšnih pojavov je odsotnost delavcev z dela, ki jo pogojuje: zamujanje, izostajanje z dela, lenuharjenje, pijanost na delovnem mestu. Odsotnost delavcev je moteč in škodljiv pojav. Zato ga ne smemo presojati samo iz organizacijskega smisla, ampak osvetliti tudi iz psihosocialne smeri in ugotoviti gospodarsko škodo, ki jo prinaša.

Vzroki za odsotnost z dela so: ohlapna disciplina, nepravilen odnos do dela, preveč familijarni odnosi v kolektivu, napeti odnosi nepravilne oblike vodenja, nizka morala, pomanjkanje reda, težko delo, preobilica dela, enolično delo, premajhna usposobljenost, nizka motiviranost, nizki osebni dohodki, pomanjkanje čuta odgovornosti itd. Največja odgovornost za odsotnost z dela je na vodstvenem kadru, če nima kvalitet za vodenje in izobrazbe. Pri vseh nastalih vsesplošnih ugotovitvah bi verjetno našli tudi sebe, svoje delovno mesto, svojo DO in svojo TOZD. Zelo pogosto, žal le v obliki gesla, ponavljamo, da v zaščitno funkcijo sindikata in drugih družbenopolitičnih organizacij sodi tudi obveznost, da brani delo pred nedelom in delavca pred lenuhom. V praksi pa je strpnost do nedela tolikšna, da bi s prstom pokazali na ljudi, ki se tako obnašajo.

Statistika pravi, da je bilo lani zaradi izostajanja z dela izgubljenih v Jugoslaviji 84,3 milijona delovnih dni in bo, sodeč po prvem polletju letos, dosegla ta številka 100 milijonov delovnih dni. Dogaja se, da bolniško uveljavljajo tisti, ki delajo potem doma dopolnilno na račun svojih tovarišev, ki financirajo njihovo bolezen in jim omogočajo dopolnilne zaslužke. Ta »bolezen« ima velikansko razsežnost in jo je treba zdraviti. Vendar kako? Potrebno je poostri delovno disciplino in se resneje lotiti kontrole dela zdravniških komisij, ki odobravajo bolniške, v delovnih organizacijah pa brez strahu imenovati ljudi, ki lenarijo. To so dobri ukrepi, najboljšo zdravilo zoper lenobo pa je v sistemu nagrajevanja po delu. V boju za posledno izvajanje zakona o združenem delu in načela, vsakemu po delovnem učinku, kakovosti in prizadevanju. Pobuda za takšen način nagrajevanja je bila že nešteto posredovana samoupravnim organom in strokovnim službam, toda vedno je povedanega toliko nedoločeneza v obrambo in dokazovanje o izpeljavi težavnosti zahtevka. Neutemeljeno je zahtevati, naj si delavci izmislijo kakšen koncept plačevanja po delu, saj imamo vendar zato strokovne službe, ki so dolžne narediti analize dela in ocenjevati uspešnost dela. Mislim, da je ravno tu ključna točka problema. Če bi nam uspelo to zadevo urediti, se verjetno ne bi toliko pogovarjali o delovni disciplini.

JOŽE ZUPANIČ

FAKTURIRANA REALIZACIJA ZA 10 MESECEV 1979

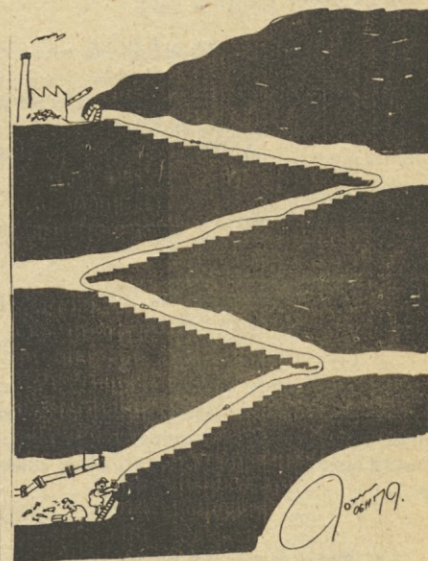
TOZD	Real.	Plan v 10 ³ din			Izvršitev		Indeks izvršitve				
		1979	10 mes.	oktober	oktober	10 mes. 79	10 mes. 1978	LET. pla.	pl.za 10 mes.	pl.za oktob.	izv. 79/78
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
OV	SFRJ	468.900	369.900	44.000	36.447.787	359.257.344	334.185.817	77	97	83	108
	- inoz.	26.000	-	-	-	20.661.048	30.120.789	79	-	-	69
KM	SFRJ	182.000	145.000	15.000	20.407.488	160.795.736	116.403.648	89	111	136	138
	- inoz.	38.105	-	-	-	19.457.658	30.602.248	108	-	-	64
MK	SFRJ	248.600	203.100	20.400	20.960.372	203.741.204	152.920.508	82	100	103	133
	- inoz.	1.983	-	-	-	3.095.280	8.509.909	156	-	-	36
PB		25.000	20.420	2.080	4.843.700	18.595.456	16.186.785	74	91	233	115
SD		1.901	1.552	158	107.388	1.026.723	1.038.020	54	66	68	99
PROMONT SFRJ		926.401	739.972	81.638	82.766.735	743.416.463	620.734.778	81	100	101	120
	skupaj	972.489	-	-	82.766.735	786.630.449	689.967.724	81	-	-	114
MM	SFRJ	409.000	333.900	34.100	61.448.403	418.450.405	285.956.955	102	125	80	146
	- inoz.	19.500	-	-	1.102.570	25.116.828	6.264.548	129	-	-	40
IB		38.500	31.700	3.300	3.237.410	33.830.847	26.070.581	88	107	98	136
BLISK		145.300	118.600	12.100	15.090.740	127.599.443	81.364.722	88	108	125	157
EKO		162.000	132.000	13.400	14.035.122	132.047.210	92.889.234	82	100	105	142
PHI	SFRJ	754.800	616.200	62.900	93.811.675	711.927.905	496.281.492	95	116	149	144
	skupaj	774.300	-	-	94.914.245	737.044.733	502.546.040	96	-	-	147
EM	SFRJ	408.000	333.100	34.000	37.693.087	343.425.136	302.965.806	84	103	111	113
	- proj.	18.000	14.700	1.500	1.982.026	8.864.698	5.742.849	50	60	132	154
	- inoz.	32.300	-	-	1.081.420	27.015.862	23.105.667	84	-	-	117
DVIG		147.500	119.780	12.880	10.815.022	99.349.446	70.034.453	68	83	84	142
TEN		315.000	257.050	26.220	21.913.021	272.537.561	197.235.835	87	106	84	138
	-jaki t.	189.000	154.220	15.730	12.294.738	152.724.682	119.240.362	81	99	78	128
	-sibki t.	126.000	102.830	10.490	9.618.283	119.812.879	77.995.473	95	117	92	153
ISO		98.000	79.960	8.150	8.473.463	71.119.054	50.984.129	73	89	104	139
CK		14.500	11.800	1.210	1.199.355	13.259.341	10.180.149	91	112	99	136
EMOND-SFRJ		983.000	801.690	82.460	80.093.948	799.690.538	631.400.372	81	100	97	127
	skupaj	1.015.300	-	-	81.175.368	826.706.400	654.506.039	81	-	-	126

TOZD	Real.	Plan v 10 ³ din			Izvršitev		Indeks izvršitve				
		1979	10 mes.	oktober	oktober	10 mes. 79	10 mes. 1978	LET. plan	pl.za 10 mes.	pl.za oktob.	izv. 79/78
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
KP		222.000	180.400	18.900	19.931.851	187.338.821	142.267.574	84	104	105	132
TIO		150.000	121.800	12.700	16.821.800	148.913.156	101.139.452	99	122	132	147
PANONIJA		318.000	271.500	24.900	27.090.203	262.414.836	192.952.837	83	97	109	136
KLIMAT		690.000	573.700	56.500	63.843.854	598.666.813	436.359.863	87	104	113	137
TRATA		357.000	292.500	35.700	49.588.690	356.737.176	265.518.248	100	122	139	166
ITAK		95.000	77.900	9.500	11.042.137	83.832.783	46.512.021	91	114	122	167
SKIP		290.000	242.000	25.000	30.619.015	255.822.862	165.871.169	88	106	122	154
IKO		742.000	612.400	70.200	91.249.842	696.392.821	431.389.417	94	114	130	161
LSNL		252.253	202.905	25.058	26.208.486	219.256.794	150.207.420	87	108	105	146
HVA		84.753	67.858	7.493	9.107.401	77.458.063	46.512.021	91	114	122	167
LBK		46.524	36.994	4.500	4.640.552	39.657.604	26.071.680	85	107	103	152
LIVAR		383.530	307.757	37.051	39.956.439	336.372.461	222.791.121	88	109	108	151
IP		261.000	212.898	24.075	26.715.125	235.780.318	172.849.192	90	111	111	136
MP		140.000	114.209	12.833	14.693.305	129.337.815	93.919.544	92	113	115	138
KLIMA		401.000	327.107	36.908	41.408.490	365.118.133	266.768.736	91	112	112	137
INŽ		40.338	34.328	3.832	2.642.727	41.192.848	14.123.086	102	120	69	291
PB		51.000	43.401	4.845	4.931.000	43.800.173	35.667.129	86	101	102	123
ZAST		90.000	73.080	7.920	8.807.741	103.492.720	62.018.107	115	142	111	167
IC		8.977	7.468	1.068	968.268	6.007.016	5.051.612	67	80	91	119
IZIP		190.315	158.277	17.665	17.349.736	194.004.049	116.859.934	102	123	98	166
PD		6.900	6.900	-	64.830	6.500.456	5.618.188	95	94	-	116
IMP - SFRJ		5.077.946	4.144.003	445.322	510.545.489	4.452.089.639	3.220.027.091	88	107	115	138
	skupaj	5.175.834	-	-	512.729.477	4.547.436.315	3.118.630.252	88	-	-	137

ZA DOBRO VOLJO

Za enako opravljeno delo — enako plačilo!

NEKJE GLOBOKO POD ZEMLJO: ... prav si imel, ko si rekel, da se bo nekje zataknilo: Nisva prinesla trinajst ključa.

● IVAN ULANEC SKRAJŠAL ČAS MONTAŽE

PREPROSTO IN UČINKOVITO

Zazvoni telefon. Se slučajno kdo vpraša, kje vse vodijo žice do sogovornika na drugem koncu? Najbrž ne. Najbrž nam v glavnem tudi ni jasno, kaj delajo naši monterji, ko jih napeljujejo. Pa je oni dan zopet pozvonil telefon. Operativni vodja je povedal, da je eden od monterjev izdelal napravo, s katero je olajšal delo monterjem in predvsem skrajšal čas montaže prav teh — telefonskih žic. Napravo koristno uporabljajo na gradbišču Iskrinih Inženiringov v Stegnah, kjer jo je moč videti in fotografirati.

Novice sem bil vesel, saj ravno o teh vprašanih pišemo v našem časopisu zelo malo in še to običajno, ko je komisija že izrekla zadnjo besedo in je

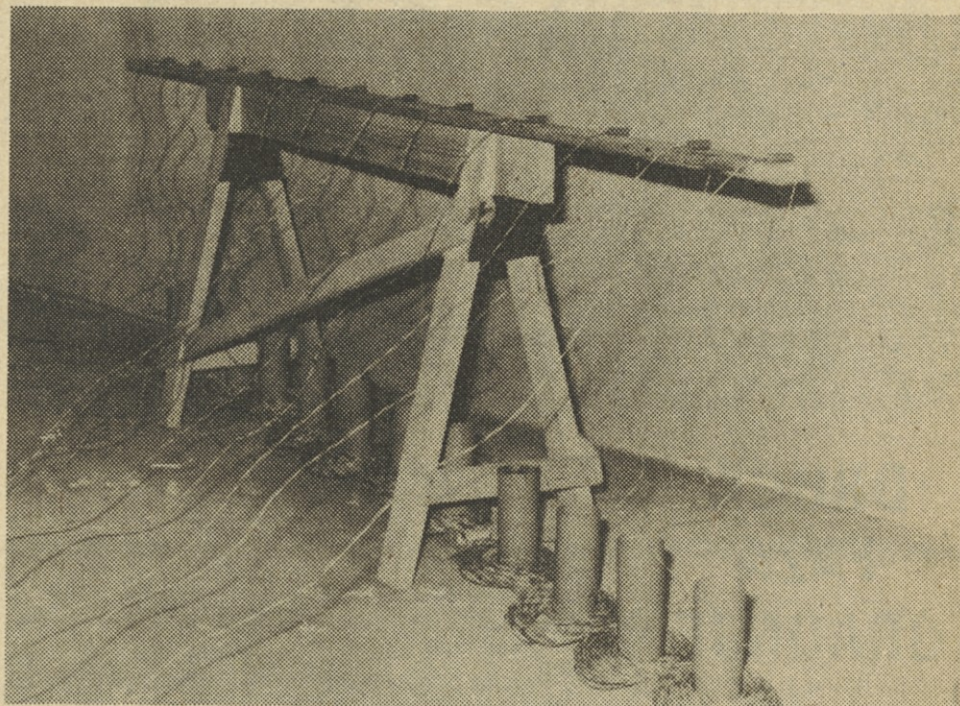
delavski svet določil odškodnino. Tokrat je komisija predlog šele dobila in bomo, vsaj upam, objavili tudi rezultate njenega dela.

Ivan Ulanec je že osemnajst let monter elektroinstalacij. Ob vsakdanjem delu nenehno razmišlja, kako bi lažje in učinkoviteje delal.

»Napravo smo prvič uporabili leta 1971, ko smo napeljali telefon in elektriko v Ljubljanski banki na Trgu revolucije in nato še v njeni sosedki Iskri. Takrat je bila sicer malce drugačna.«

— Zakaj pravzaprav gre?

'Naprava' je preprosta in učinkovita. Pri napeljavi telefonskih žic v velikih poslovnih hišah in hotelih so morali monterji odvijati žice pri vsakem priključku. Pri visoki napetosti so pozneje delali tako, da so svežnje kablov v celoti razvili. Kako so se žice med sabo prepletale, ni treba posebej poudarjati. Ulanec je razmišljal, kako bi temu neskončnemu odvijanju in prepletanju naredil konec in priznati je treba, da mu je to zelo dobro uspelo. Na desko je pritrdil plastične cevi, na katere potem natakne kolute žice. Nad ta del je pritrdil še

Preprosto in učinkovito — žice se več ne zapletajo

manjše cevke, ki služijo kot vodila za vsako žico. Ker vgrajujejo za telefone po tri žice, monter vzame prve tri žice, ki se mu na napravi same lepo odvijajo, pri naslednjem priključku vzame naslednje tri, itd. Trenutno jih je bilo na napravi dvanaest. Delo pa so organizirali takole: dva monterja vlečeta žice, 'strojnik' pa je stalno ob napravi, da hitro posreduje, če se kaj zatakne.

— Ali lahko poveste, koliko hitreje sedaj opravite delo?

»Če primerjamo kar napeljavo telefonske žice 3x3x0,6 mm. Na klasičen

način je 5 monterjev porabilo dnevno okrog 1500 m žice. Mi trije jo vsak dan med 5 in 6 tisoč metrov. Podobna je tudi primerjava pri visokonapetostnem kablu 3x2,5 mm.«

Za komisijo je Ulanec pripravil načrt, po katerem bi bilo možno napravo izdelati tako, da bi bila majhna, lahka in zložljiva. Imeli bi jih v skladišču, kjer bi jo skupina dobila, ko bi jo potrebovala. Sicer pa sam pravi, da je tako enostavna, da jo lahko vsakdo naredi na gradbišču iz materialov, ki so mu tam na voljo.

Na vprašanje, če pričakuje odškodnino, ni odgovoril.

Sicer pa to ni Ulančeva prva izboljšava. Vodilni monter tov. Horjak jih je naštel še nekaj, ki pa so ostale po uporabi zopet samo Ulančeve. Tokrat je po prigovarjanju drugih, njegovo razmišljanje in delo prešlo meje gradbišča. Bomo njegova snovanja znali ceniti in oceniti, mu bomo znali reči hvala, mu bomo znali izračunati odškodnino, mu bomo znali vlitii voljo, da bo razmišljal še naprej?, so vprašanja, na katera na tem mestu ne bomo iskali odgovorov. Želimo si lahko le čim več takšnih delavcev.

T. ŠTRUS

Ivan Ulanec

Če ne bi bilo naprave, bi moral biti še en monter, ki bi odvijal žice

Žice se več ne zapletajo

DRUGA FAZA GRADNJE V GODOVIČU

Na tem mestu bo stala nova hala (zgoraj)

Sneg je začasno ustavil dela

NAJBOLJŠA PANONIJA

V okviru praznika soboške občine so organizirali športna tekmovanja, ki so se jih udeležili delavci Mure, Agroservisa, Bliska in Panonije. Pomerili so se v streljanju z zračno puško, namiznem tenisu in malem nogometu.

Rezultati: v malem nogometu so zmagali delavci Agroservisa, druga je bila ekipa Panonije, tretji pa Blisk (Panonija : Blisk 2:1, Agroservis : Panonija 4:1, Blisk : Agroservis 1:5). V namiznem tenisu so se ekipe uvrstile takole: 1. Mura, 2. Panonija, 3. Agroservis, 4. Blisk.

Strelci pa so dosegli naslednje število krogov: Panonija 826, 2. Mura 716, 3. Blisk 614, 4. Agroservis 584. Pri ženskah so zmagale delavke Panonije z 821 krogi, druga je bila ekipa Mure s 371 krogov.

F. KUCHAR

TUDI LETOS USPEH

Končala se je košarkarska trim liga občine Bežigrad, v kateri je uspešno sodelovala tudi ekipa IMP-TEN, ki jo sestavljajo igralci s celotnega področja Vojkove 58. Lansko sezono je ekipa sodelovala v C ligi, ter z osvojitvijo 3. mesta bila uvrščena v najkvalitetnejšo A ligo. Bojazen, da ne bo uspeha, je bila odveč, saj so igralci v angažirano ter požrtvovalno igro tudi v najmočnejši konkurenci dosegli izvrsten uspeh. V končni uvrstitvi so osvojili 3. mesto. Za ta uspeh so zaslužni prav vsi igralci, obenem pa je ta uvrstitev vzpodbuda, da bodo v prihodnji sezoni še višje uvrščeni.

JOŽE DREMELJ
TOZD TEN

IZLET V NEZNANO

V soboto zjutraj, 20. 10. 1979, smo se navsezgodaj zbrali na dvorišču poslovne stavbe IMP na Titovi 37. Tu je bilo zelo veselo, saj so se zopet zbrali »stari« prijatelji-planinci.

Z avtobusi smo se najprej peljali v smeri proti Litiji. Na avtobusu smo dobili listke, na katere smo napisali mnenje, kam gremo. Vsi so mislili, da gremo nekam v Zasavsko hribovje. Toda v Litiji, do koder smo morali že vsi oddati listke, smo zavili proti Ivančni gorici. Tam smo se tudi ustavili, kjer je vstopilo še nekaj planincev delovne organizacije Ligar.

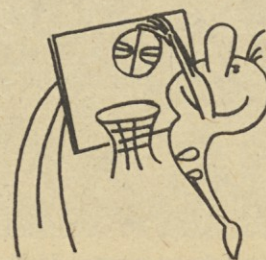
Peljali smo se naprej in se ustavili v Žužemberku. Tam smo dobili okusne sendviče in krofe. Pot smo nadaljevali skozi Sotesko in proti Semiču. Kmalu smo se ustavili in se pripravili za pot proti vrhu. Po nekaj metrih hoje, smo zagledali tablo, na kateri je bil napisano Mirna gora. Bila sem vesela, ker sem videla, da sem uganila. Najprej smo bili v strnjeni koloni, nato pa se je kolona raztegnila. Vse do vrha nas je vodila gozdna pot. Vmes smo se nekajkrat ustavili in vdihavali svež čist zrak in občudovali čudovito jesensko naravo. Ko smo bili malo pred vrhom, mi je prijateljica prišča povedat, da sem edina,

ki sem napisala Mirna gora. To me je ganilo.

Pred planinskim domom nas je že čakal čaj. Povzpeli smo se tudi na stolp, s katerega je bil čudovit razgled po lepi Župančičevi Beli krajini. Tudi v koči je bilo zelo živahno. Po dobrem kosilu smo se zbrali pred kočo. Tu je predsednik društva tov. Šegula Rado povedal o uspehih, težavah in načrtih planinskega društva IMP. Nato so podelili nagrade. Prva nagrada je pripadala meni. Ko je bilo najbolj prijetno, smo se morali vrniti v Črnomelj. Pot nas je najprej vodila po gozdu, potem mimo zidanic ter nekaj

časa po travnikih in stranskih poteh. Končno smo le vsi utrujeni prispeli v Črnomelj, kjer so nas čakali avtobusi. Čeprav utrujeni, je bilo na avtobusu tudi živahno. Vsi si še v naprej želimo tako prijetnih izletov.

POLONA ZORC

● PRED OBČNIM ZBOROM PLANINSKEGA DRUŠTVA IMP

MNOŽIČNOST IN RAZVEDRILO

Prihodnji, tretji občni zbor planinskega društva IMP, bo zopet imel zelo delovno vsebino. Društvo, ki obstaja od decembra 1977 in je registrirano kot 145. V Sloveniji, ima kajpak še razvojno pot. Potreba za planinsko organizacijo v kolektivu je že dolgo obstajala, to se je pokazalo že prvo leto obstoja, ko je v članstvo vstopilo skoraj 10 % zaposlenih, torej okrog 600 delavcev. Ob tej številki pa ne smemo prezreti tistih, ki so v Mariboru, Idriji in drugje člani drugih društev že dolga leta. V TOZD Trata se je lani v planinstvo vključilo kar 18 % delavcev, čeprav lahko takoj pripomnimo, da vsi res niso stopali po planinskih stezah.

Ob ustanovitvi društva smo dobili tudi svoj pravilnik pravic in dolžnosti. Na osnovi tega smo bili kasneje registrirani in dobili pravico do lastnega žiro računa. Tako so torej urejene razne formalnosti. Letno si pripravimo občni zbor društva, kar je po pravilniku, na njem pa se pogovorimo in dogovorimo o vsem, kar smo storili. Na tej osnovi sprejmemo načrt dela. Za njegovo ureničevanje pa skozi leto skrbi Upravni odbor društva. Zdaj, ko se na to zopet pripravljamo, se je potrebno ozreti malo nazaj v prvo leto delovanja društva, ko smo mesečno organizirali po en odhod v gorski svet. Ker smo pa imeli precej novega članstva je bil za letos program še enkrat obširnejši in razdeljen v tri »težavnosti«, da bi s tem dali možnost tudi tistim, ki pravijo, da jim manjka kondicija ali da nimajo opreme. Obenem pa moramo priznati, da so

se planinske poti mnogim že priljubile in jih mesečno pa tudi večkrat obiskujejo. Še najbolj razveseljivo pa je to, da so številne družine med nami na planinskih poteh, da tako starši otrokom nudijo zdrav užitek narave. Zato bomo vztrajali na množičnosti članstva, ki je hrbtenica vsakega društva, v katerem človek najde pomoč, nasvet, zavetje, možnosti za telesnokulturno dejavnost in še kaj, kar je potrebno za zdravje, telesno vzdržljivost in tudi za obrambno moč domovine. Zato bo treba nuditi sedanjemu in bodočemu članstvu društva dosti več kot do sedaj.

Na občnem zboru bo treba spregovoriti tudi o vzrokih, zakaj nismo pridobili še več članov. Kolektiv IMP je razširjen po vsej Sloveniji, zato je tudi nujno, da se na planinah kdaj pa kdaj srečamo. V načrtih za bodoče ne sme manjkati tudi posluha za članstvo, kam in kako si želi, kajti množičnosti na Triglav, v neznanu, na Primorsko, Golico in še kam moramo dati nove možnosti, ki se bodo razvijale skozi vse letne čase. Tako bomo s programi, uspešnimi izvedbami odhodov v naravo in drugimi aktivnostmi članstva pridobili tudi možnosti za materialno podporo društva.

Tako bo imel občni zbor dovolj snovi za obravnavo, udeleženci pa bodo predočili še nove poglede, ocene, predloge, da bi društvo še bolj uspešno delalo. Zato je zaželeno, da bo udeležba res številna.

FRAN VODNIK

PLANINSTVO IN KULTURA

Na planinske poti se ne odpravljamo samo zato, da bi ure in ure samo hodili, občudovali naravo, se utrujali, smejali in bili tudi resni, ko je treba premagovati naporne vzpone ali sestope. Če je le možno, si ogledamo tudi kulturne in zgodovinske spomenike ter druge znamenitosti.

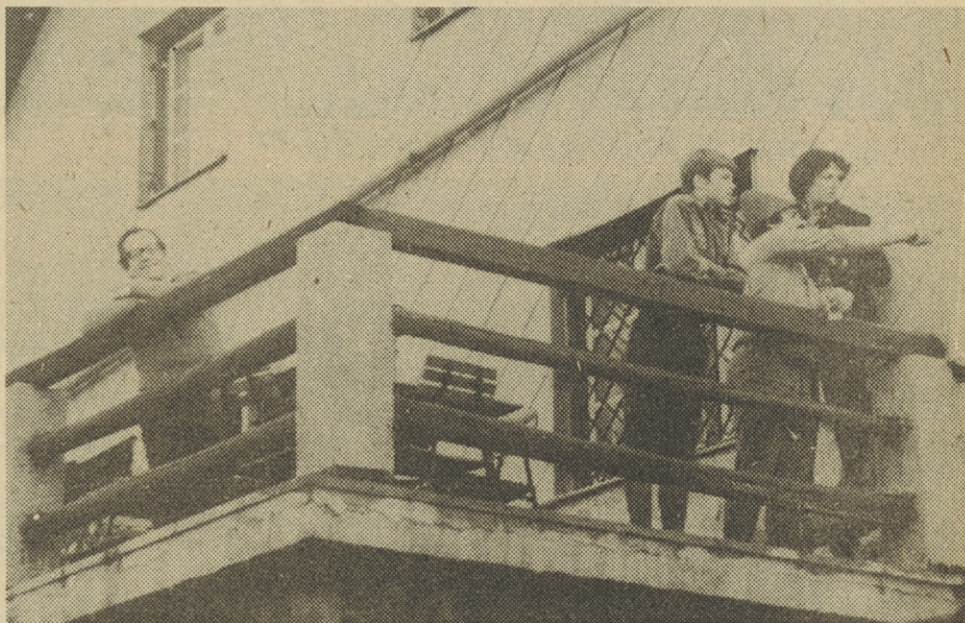
Tako smo se planinci oktobra odpravili v Kumrovec na ogled Titove rojstne hiše, ki so jo takrat obnavljali. Ogledali smo si Politično šolo ter druge zanimivosti kraja. Znašli smo se v množici tisoč in več ljudi, predvsem mladine. S svojo opremo smo bili tudi majhna propaganda za planinstvo. Odšli smo še na Goro, kjer je neka ohcet poskrbela za veselo razpoloženje, ki smo ga mi nadaljevali ob tisočletnih kapelah ter ob neprecenljivih feskah iz XII stoletja.

Med šesturno hojo po vaseh, gozdovih, vzponih, smo si ob vračanju v Bistrici ob Sotli proti domu ogledali še moderno šolo, ki nosi ime Titove matere.

Teden dni pozneje smo bili na Lubniku. Čeprav je bil napovedan dež se nas je po dveh urah hoje kar precej zbralo v prijaznem domu. Družbo so nam delali še mnogi drugi in tako smo krog znancev zopet razširili. Po povratku v dolino smo si ogledali škofjeloški grad in

muzej, ki je v njem, si razložili zgodovino kraja, za zaključek pa si ogledali tudi muzej. Triurni ogled zapusti globoke vtise in tako smo tudi mi zaključili jesenski, malo deževni dan, ki je bil rekreacijsko in kulturno bogat.

FRAN VODNIK Toliko gora vidimo z Lubnika. Tamle so Savinjske. Sta že bila tam? (Foto: Wand)

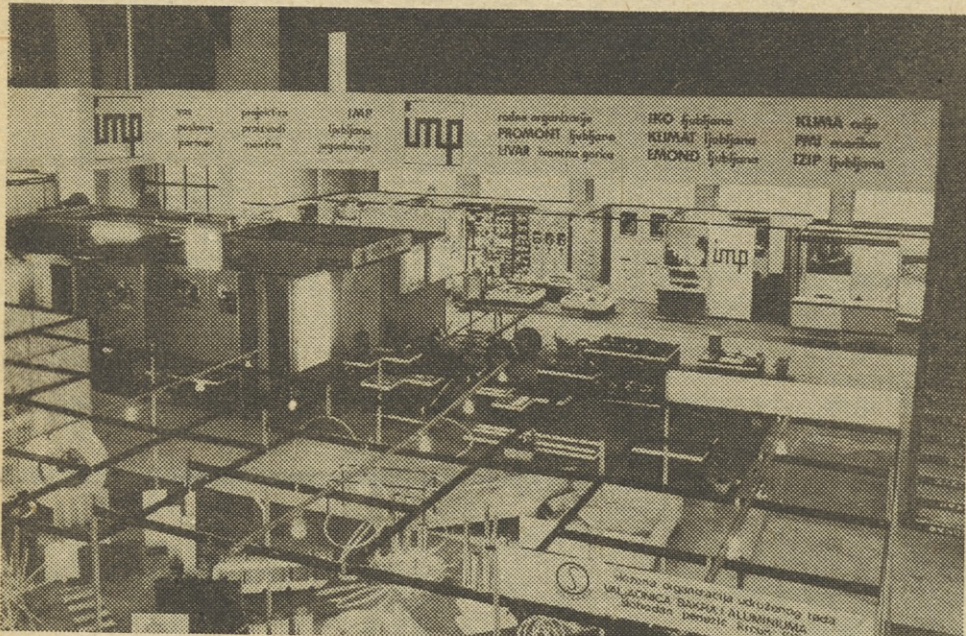

Tole bomo čez dve uri zamenjali za gorsko strmino (Foto: Misja)

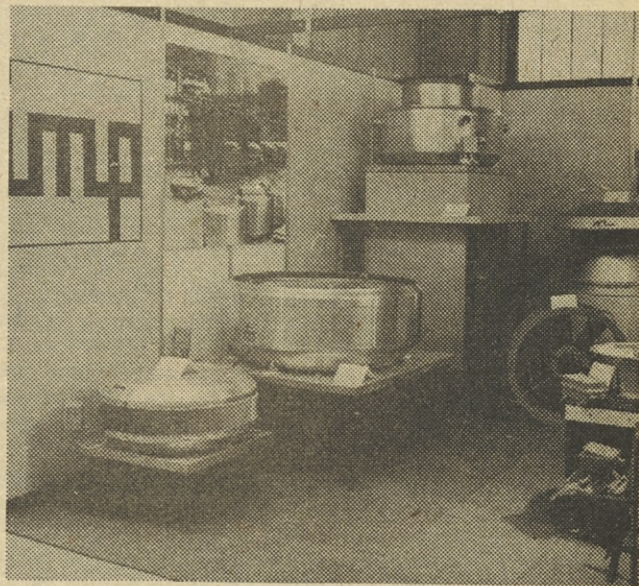

Vračamo se po lažji poti, toda previdno zaradi skritih skal (Foto: Misja)

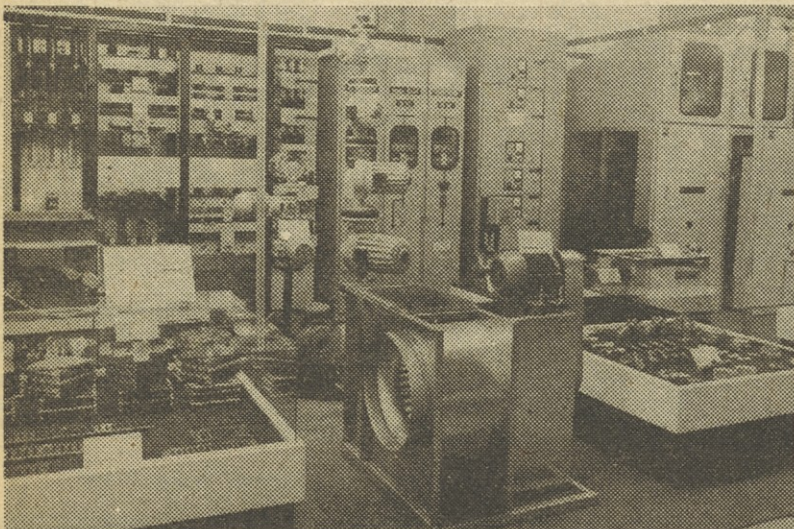
Razstavljali smo na sejmu v Skopju

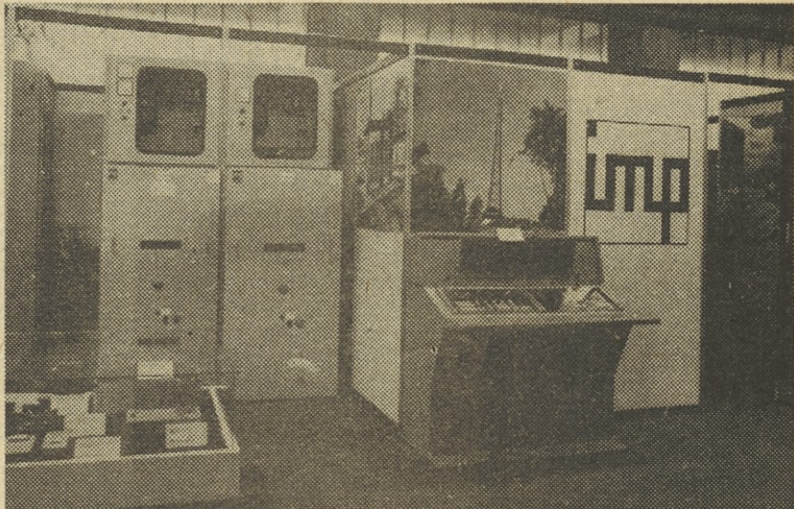
Pogled na osrednji del razstavnega prostora celotne SOZD

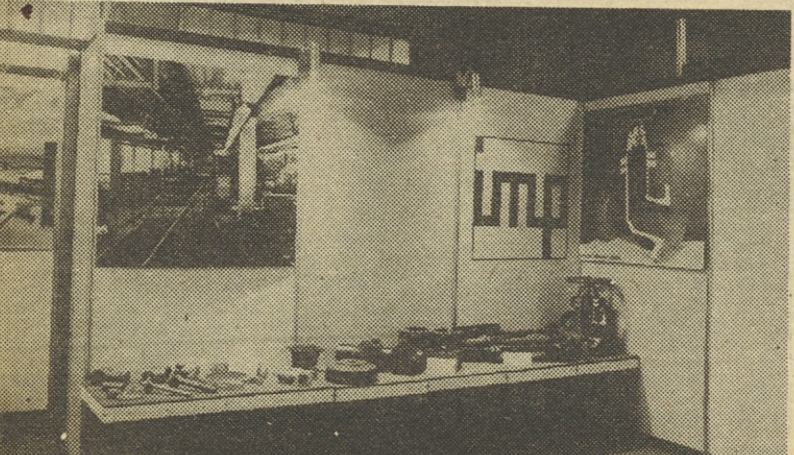
Del razstavljenе opreme za klimatizacijo in prezračevanje. Delo PMI — Montaže Maribor, Klimata Ljubljana in Klime Celje

Naš obširen proizvodni program na sejmu Metali — nemetali — gradjevinarstvo so mnogi pohvalili!

Mikroračunalniški procesor za betonarne in izvlačljive celice, ki jih izdeluje EMOND — TEN, so pri obiskovalcih vzbudile veliko zanimanja

»Livar« je svojo proizvodnjo predstavil na notranjem in zunanjem delu razstavnega prostora

Na odprtem razstavnem prostoru so združeno razstavljeni izdelki delovne organizacije »Livar« in temeljnih organizacij združenega dela PMI — Elek'rokovinar, IKO — TITAK in IKO — SKIP

